

Aktsiaselts KredEx Krediidikindlustus

Majandusaasta aruanne 2023

Majandusaasta algus:	01.01.2023
Majandusaasta lõpp:	31.12.2023
Registrikood:	11948506
Põhitegevusala:	kahjukindlustus
EMTAK koodid:	65121
Aadress:	Sepise 7, 11415 Tallinn
Telefon:	+372 6 674 100
Elektronpost:	krediidikindlustus@kredex.ee
Interneti kodulehekülg:	www.krediidikindlustus.ee
Tegevjuht:	Signe Rähesoo
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

TEGEVUSARUANNE 2023	3
ÜHINGUJUHTIMISE ARUANNE 2023	11
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2023	18
KOONDKASUMIARUANNE	18
FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	19
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	20
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	21
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	22
Lisa 1. Aastaruande koostamise põhimõtted ja printsiibid	22
Lisa 2. Riskide juhtimine.....	38
Lisa 3. Tulem investeringutelt	48
Lisa 4. Muud tulud.....	48
Lisa 5. Muud tegevuskulud	48
Lisa 6. Immateriaalne põhivara ning kasutamisoiguse varad.....	49
Lisa 7. Nõuded.....	50
Lisa 8. Finantsinvesteeringud	50
Lisa 9. Raha ja raha ekvivalendid.....	51
Lisa 10. Omakapital.....	51
Lisa 11. Riigi edasikindlustuse kahjureserv	52
Lisa 12. Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud	52
Lisa 13. Muud kohustised.....	53
Lisa 14. Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus	54
Lisa 15. Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	55
Lisa 16. Liikumised kindlustus- ja edasikindlustuslepingutes	56
Lisa 17. Tingimuslikud kohustised.....	59
Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega	60
Juhatuse liikmete allkirjad 2023. a majandusaasta aruandele	62
Kasumi jaotamise ettepanek.....	63
Tegevusalade loetelu	64
Audiitoriaruanne.....	65

TEGEVUSARUANNE 2023

Tegutsemise eesmärk

Aktsiaselts KredEx Krediidikindlustus (edaspidi Aktsiaselts) on asutatud 2009. aastal eesmärgiga pakkuda Eesti ettevõtjatele krediidikindlustuse teenuseid, mis võimaldavad maandada nii ostu-müügitehingutega seotud krediidiriske, kui ka ostjate asukohamaast tulenevaid poliitilisi riske. Tegevusluba on Aktsiaseltsile väljastatud 2010. aasta mais. Aktsiaselts hüvitab kahju, mis tuleneb müüdud kauba või teenuse eest tasumata jätmisest ostja poolt.

Aktsiaselts näeb oma klientidena eelkõige Eesti eksportööre, Aktsiaseltsi tegevuse laiemaks eesmärgiks on suurendada Eesti ettevõtjate ekspordivõimekust, tõsta nende teadlikkust krediidijuhtimisest ja seeläbi parandada finantsstabiilsust suurendamiseks ettevõtjate konkurentsivõimet välisurgudel ning julgustades neid sisenema uutele eksporditurgudele.

Aktsiaselts moodustab ühe osa Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi Sihtasutus) grupi (so Sihtasutus, Aktsiaselts ja AS SmartCap) pakutavast väärtuspakkumisest Eesti ettevõtluskeskkonna arendamisel, mistõttu on Aktsiaseltsil mitmeid ühiseid eesmärke ja tegevusi Sihtasutusega. Aktsiaseltsi omanikeks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium (2/3 aktsiastest) ja Sihtasutus (1/3 aktsiastest). Aktsiaseltsil puuduvad filiaalid, sh välisriikides paiknevad filiaalid.

Pakutavad kindlustusteenused

Aktsiaseltsi pakutav kindlustusteenus jaguneb vastavalt tähtajale ja tehingu iseloomule kaheks:

- Pikaajaliste eksporditehingute krediidikindlustus
- Lühiajaliste tehingute krediidikindlustus

Krediidikindlustuse lepingu kohaselt hüvitab kindlustusandja müüjale ostja poolt tasumata jäänud arvetest tekkinud kahju, kui see on tingitud ostja makseraskustest.

- **Pikaajaliste eksporditehingute krediidikindlustus**

Pikaajaliste eksporditehingute krediidikindlustus on mõeldud selliste makseriskide kindlustamiseks, mis tulenevad eksporditehingutest, kus maksetähtajad on pikemad kui 2 aastat. Tavapäraselt on tegemist kapitalikaupade müügiga, kusjuures tehingud võivad jaotuda etappidesse, kaasatud võivad olla erinevad tehingu finantseerijad ja tarnitud kauba eest tasumine toimub graafiku alusel. Aktsiaselts pakub pikaajaliste eksporditehingute krediidikindlustust vastavalt ekspordi riikliku tagamise seadusele, arvestades kindlustuslepingute sõlmimisel Euroopa Liidu ja OECD kehtestatud reegleid.

- **Lühiajaliste tehingute krediidikindlustus**

Lühiajaliste tehingute krediidikindlustus on mõeldud ettevõtjatele, kes tegelevad kaupade ja teenuste müügiga selliselt, et ostjale pakutav maksetähtaeg ei ületa 2 aastat (tavapäraselt 3 kuni 6 kuud).

Olulisemad sündmused ja tegevused

Tegevuskeskkonna üldine areng

Alates COVID-19 pandeemia puhkemisest 2019. aastal on majanduses olukord olnud turbulentne. Üks negatiivne mõjur on asendunud teisega ja 2023. aastal on majandusseisaku ilmingud hõlmanud üha laiemat geograafilist areaali. 2023. aastal mõjutasid Eesti majandust enim kõrge, aasta II poolest alates vaikselt taltunud, inflatsioon; 2022. aasta suvel alanud baasintressimäärade tempokas tõstmine keskpankade poolt viimaste aegadea võrreldes ennenägematult kõrgele tasemele; kõrged energiakandjate hinnad; majanduskasvu tõsine aeglustumine ja majanduslanguse jõudmine Eesti tähtsamatele eksporditurgudele.

COVID-19 pandeemia mõjul tekkinud muutused ülemaailmsetes tarneahelates on suuresti uude normaalsusesse loksunud, kuid pandeemia tõttu rakendatud toetusmeetmete lõppemise tõttu on väiksema jätkusuutlikkusega ja kohanemiskustega Euroopa ettevõtete seas valla pääsenud hoogne pankrotilaine. Paljud need ettevõtted, mis ei suutnud kohaneda pandeemia järgse muutunud majandusolukorraga, on olnud sunnitud tegevuse lõpetama. Pandeemiaaegsed toetusmeetmed lükkasid konkurentsivõimetute ettevõtete pankrotistumist ajutiselt edasi, kuid seda massiivsem on pankrottide arv 2023. ja ilmselt ka 2024. aastal. See üle-euroopaline tendents omas mõju ka Aktsiaseltsi kahjujuhtumite arvule ja hüvitiste kogusummale aastal 2023.

Venemaa täiemahuline agressioon Ukraina vastu, mis sai alguse 2022. a. veebruaris, täiendavat tuntavat negatiivset mõju 2023. ei avaldanud ega avalda eeldatavalt ka 2024. aastal, kuna juba 2022. aastal võeti ette sammud Eesti ja Venemaa vaheliste majandussidemete piiramiseks. Aktsiaselts lõpetas oma teenuste pakkumise Venemaa ostjatega seotud riskide kindlustamiseks vahetult pärast agressiooni algust ning 2023. aasta selles osas muudatusi kaasa ei toonud. Samuti ei paku Aktsiaselts võimalust kindlustada Valgevene ostjatega seotud riske.

Eesti väga kõrge inflatsioon 2022. aastal (ligi 20%) ilmutas 2023. aastal taandumise märke. Teoreetiliselt oleks pidanud inflatsioon tooma kaasa kindlustusseltsile tulubaasi kasvu seoses hindade tõusu mõjul paisunud kindlustatud käibe mahtudega, kuid kindlustusvõtjate kindlustatud käibed on pigem langenud, mis tähendab, et hinnatõus ei ole kompenseerinud mahtude tükilist kukkumist. Negatiivset mõju on avaldanud Eesti põhilistel eksporditurgudel aset leidnud majanduse jahtumine ja tellimuste vähenemine. Tuntavalt negatiivsete mõjuritena saab välja tuua turgudest Rootsi (majanduslangus 0,2% 2023. a., SEK'i nõrgenemine) ja Soome, sektoritest ehituse ning ehitusmaterjalide tootmise ja müügi, sh moodulmajade tootmine.

Keskpangad jätkasid 2023. aastal inflatsiooni ohjeldamiseks rahapoliitika karmistamist, mille tulemusena on baasintressid kerkinud järsult harjumatult kõrgele tasemele. Kõrgete intressidega ja heitliku välisnõudlusega kaasnenud majandusaktiivsuse nõrgenemine on avaldunud suuremal määral euroalal, s.h. Eestis.

Eesti eksport oli eelkõige nõrga välisnõudluse ja transiitkaubanduse kadumise tõttu 2023. aastal selges languses. 2023 kevadel oodatud konjunktuuri paranemise ootus on ekspertide arvamuse kohaselt lükkunud 2024. aastasse, mis koos ettevõtete uute oludega kohanemisega peaks taastama ka ekspordi kasvu. Ekspordi reaalkasvuks ootab Rahandusministeerium sügise prognoosi kohaselt 2023. aastal -5,1% ja 2024. aastal 1,8%.

Töötleva tööstuse olukord on endiselt keeruline. Toodangumahud on olnud aastases võrdluses languses alates 2022. aasta juunist ning langenud on paljude tööstusharude toodangumahud. Tööstussektori kindlust tulevikuväljavaate osas peegeldav euroala ostujuhtide indeks (PMI) väljendas 2023. aasta viimases kvartalis selgelt pessimismi. Tööstussektori ekspordiootused lähiperioodiks on tagasihoidlikud. Tööstusettevõtete hinnang oma konkurentsivõime kohta välisturul on langenud vähemalt viimase 23 aasta madalaimale tasemele.

Ehitussektori tegevust mõjutavad tegurid – näiteks ehitus- ja kinnisvarahindade kasv – on tõenäoliselt stabiliseerumas. Ehituse ning eluaseme hindade varasem väga kiire kasv aeglustus 2023. aasta II pooles. Järgnevatel aastatel oodatakse Rahandusministeeriumi (RM) sügise prognoosi kohaselt ehitussektori reaalse lisandväärtuse mõneprotsendilist kasvu.

Kogu majanduse arengut iseloomustav sisemajanduse kogutoodang (SKT) on erinevate Eesti institutsioonide poolt prognoositud olema 2023. aastal vahemikus 0% (Luminor) kuni -2% (RM ja Swedbank). 2024. aastal eeldatakse Eesti SKT kasvu 2% (Swedbank) kuni 4% (Luminor). 2024. aastal viib majanduse kasvule ostujõu paranemine nii Eestis kui eksporditurudel.

Krediidikindlustusandjate rahvusvaheline turg on väga kontsentreeritud ja turuosaliste vaates stabiilne. AU Group andmete põhjal domineerivad turul 2022. aasta lõpu seisuga endiselt 3 suurt globaalset teenusepakkujat – suurimana Allianz Trade (end Euler Hermes, ca 30% turust), Atradius (ca 24% turus), ja Coface (ca 16% turust) omades kolme peale kokku rohkem kui 70% turust (globaalsetesse turunumbritesse ei ole arvatud Hiina riiklikku krediidikindlustusandjat Sinosure). Ülejäänud 30% sisse mahuvad ka riiklikud ekspordiagentuurid nagu Aktsiaselts.

Krediidikindlustuse mahud on pärast kukkumist 2020. aastal, taastunud ja ületasid 2021. aastal kriisieelseid mahte (ICISA). 2022. aasta tulemusi hinnatakse ajaloo rekordiks – teenitud kindlustusmaksete mahud kasvasid keskmiselt 15% (AU Group), suurimate turuosaliste kombineeritud suhted jäid tasemele 60-70%. 2021. ja 2022. aastat iseloomustab ajaloo madalaim kahjude maht (ICISA, AU Group). Aktsiaselts on tunnetanud teravalt erasektori krediidikindlustusandjate agressiivsust Eesti turul.

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (European Systemic Risk Board, ESRB) on 2022. aasta augustis avaldanud, et krediidikindlustus on reaalmajandusele süsteemselt oluline toode (eriti SME sektoris) ja võimendab ekspordi ca 30% ulatuses.

Lääne-Euroopas on keskmiselt kindlustatud kuni 15% ettevõtete kogukäibest ja 60% ettevõtete krediiditingimustel teostatud ekspordi käibest (ESRB, 2020 andmete põhjal).

Krediidikindlustust puudutav Eesti turu statistika on Aktsiaseltsile raskesti kättesaadav, sest erasektori krediidikindlustusandjad tegutsevad Eestis ülepiirilisel, peamiselt kindlustusmaaklerite vahendusel.

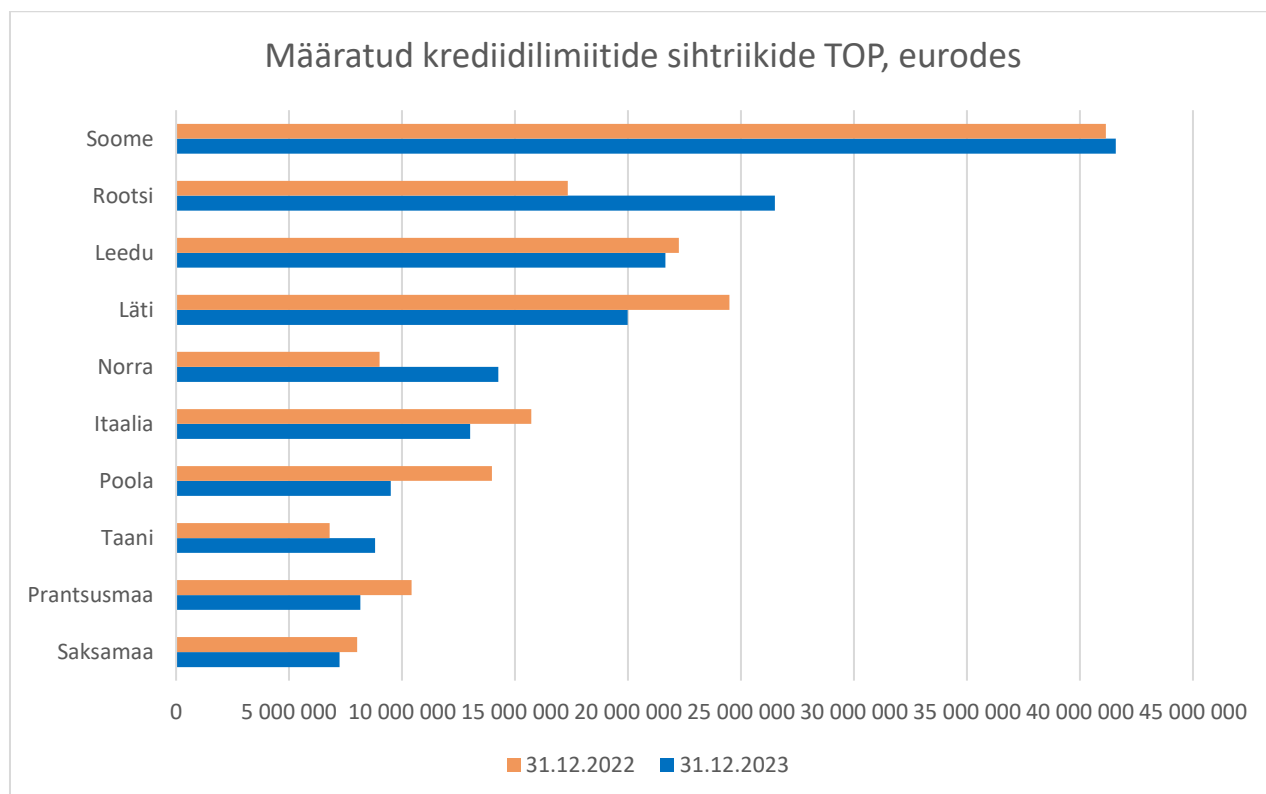
Hinnanguliselt kindlustas Aktsiaselts 2023. aastal 2,5-3% Eesti ettevõtjate ekspordikäibest. Eesti päritolu kaupade ja teenuste ekspordist moodustab Aktsiaseltsi poolt kindlustatud käive hinnanguliselt 3-3,5%.

Kindlustustegevus

Aktsiaseltsi poolt kindlustatud käive kahanes 2023. aastal võrreldes 2022. aastaga 20%, 670 miljoni eurole. Sellest oli kindlustatud eksporditehingute käive 520 miljonit eurot (78%), mis kahanes eelmise aastaga võrreldes 6%. Seega kindlustatud ekspordi käive langes märgatavalt aeglasemalt kui kindlustatud Eesti-sisene käive. Strateegia alusel toetab Aktsiaselts eelkõige Eesti eksporditööre. Aastaga kahanes Eesti-sisene kindlustatud käive 46% (150 mln euron). Languse tingisid nii ebasoodne majanduslik olukord Eesti eksporditurudel, majanduslangus Eestis kui ka teravnenud konkurents Eesti krediidikindlustusturul.

Hinnanguliselt kindlustas Aktsiaselts 2,5-3% Eesti ettevõtjate ekspordikäibest. Eesti päritolu kaupade ekspordist moodustas Aktsiaseltsi poolt kindlustatud käive hinnanguliselt 3-3,5%. Aktsiaseltsis kindlustatud käibe puhul on peamised sihtriigid samad Eesti ettevõtjate peamiste ekspordi sihtriikidega. Enim kindlustati krediite seonduvalt arvetega, mille Eesti eksporditöörid väljastasid Soomes, Rootsis, Leedus ja Lätis asuvatele ostjatele. Käibe pingereas järgnesid neile sihtriigid Norra ja Itaalia. Väiksematest ja kaugematest riikidest kindlustasid Eesti eksporditöörid Aktsiaseltsi teenuste abil näiteks Jordania, Kõrgõzstani, Araabia Ühendemiraatide, Malaisia, Ecuadori ja Singapuri ostjate makseriske. 2023. aasta lõpu seisuga oli Aktsiaselts kindlustanud ka 280 tuhat euro ulatuses Ukraina ostjatega seotud krediite. Ukraina ostjad tegutsesid puidu- ja keemiasektoris ja paiknesid sõjategevusest vähemmõjutatud regioonides.

Sihtriikide TOP'is oli suurimaks tõusjaks Rootsi, millele järgnes määratud krediidilimiitide suurenemise poolest Norra. Suurimateks langejateks olid Läti, Poola ja Ühendkuningriik.

Määratud krediidilimiitide portfelli muutused olid suuresti kooskõlas kindlustatud käive muutustega. Üldine ostjatele määratud krediidilimiitide portfell kahanes aasta baasil 12% (319 mln eurolt 282 mln

eurooni). Seejuures kahanesid nii Eestis asuvatele ostjatele määratud krediidilimiitide portfell (langus 32%) kui ka välisriikide ostjatele määratud krediidilimiitide portfell (langus 4%).

Kokku oli Aktsiaseltsi teenuste abil 2023. aasta lõpuks kindlustatud üle 2 800 ostja makseriski. Majandusaasta lõpu seisuga oli ostjatele määratud krediidilimiitide ostjatele arvuliselt kokku 3 301. Väljastatud krediidilimiitidest oli 78% (2022. a 72%) seotud välisriikide ostjate kindlustamisega 62 välisriigis (2022. a 66 riigis).

Ekspordi riikliku tagamise seaduse alusel on kindlustatud 6% määratud krediidilimiitidest (2022. a 9%). Ülejäänud krediidilimiitide jääkriski maandamiseks kasutab Aktsiaselts turupõhist edasikindlustust.

2023. aastal hüvitas Aktsiaselts kahjusid kokku 1,2 mln euro väärtuses (2022. a 1,7 mln eurot). Sellest summast oli 83% (2022. a 56%) seotud välismaiste ostjate tasumata arvete tõttu tekkinud kahjudega. Suurimad väljamakstud kindlustushüvitised (kumbki 0,2 mln €) maksti välja Poola ja Saksa ettevõtete maksejõuetusega seoses.

Investeeringustegevus

Aktsiaseltsi investeeringisportfelli turuväärtus langes alla selle nominaalväärtuse 2022. aasta I kvartalis ja jäi kergelt alla nominaali ka 31.12.2023 seisuga. Aruandeaasta lõpuks kujunes investeeringisportfelli aastaseks tootluseks 7,1%. Aktsiaseltsi investeeringisportfelli maht oli 31.12.2023 seisuga 16,7 miljonit eurot, millest 13,3 miljonit moodustasid võlakirjad ja 3,5 miljonit investeeringufondid.

Investeeringustegevusse olid kaasatud kättevara ja omavahendid, edasikindlustusandja (riigi) deposiidi vahendeid investeeringustegevusse kaasatud ei olnud. Aktsiaselts lähtus investeeringisel tavapäraselt konservatiivsuse põhimõttest ning paigutas vahendeid vaid tugeva krediidireitinguga ja madala riskisusega võlakirjadesse ning ESG märgisega börsil kaubeldavatesse aktsiafondidesse ja võlakirjafondidesse.

Aktsiaseltsi investeeringute juhtimise tegevuspõhimõtete eesmärk on tagada lähtumine mõistlikkuse põhimõttest, mille rakendamine on kohustuslik tulenevalt kindlustusandjate tegevuse aluseid määratlevatest õigusaktidest.

Investeeringustegevusega seotud riskide maandamiseks on Aktsiaseltsi nõukogu kehtestanud mitmesuguseid piiranguid varade jaotusele ja varaklassidele investeeringisportfellis. Näiteks on sätestatud piirmäärad instrumentide sektoripõhisele jaotusele, riikide valitsuste võlakirjade lubatavale osakaalule investeeringisportfellis, ühe investeeringu suurimale lubatavale väärtusele ning võlakirjade tähtaegadele. Intressiriski maandamiseks peab Aktsiaselts järgima konservatiivset hoiakut ning paigutama raha vaid madala riskiga instrumentidesse, mille intressimäärade käitumine on ettearvatav. Aktsiariski maandamiseks on seatud piirang, et aktsiate varaklassiga seotud positsioonidesse on lubatud paigutada üksnes kuni 20% omavahenditest ja kättevarast moodustatud investeeringisportfelli kaasatud vahenditest. Valuutariski maandamiseks on kehtestatud nõue, et Aktsiaselts võib vahendeid paigutada üldjuhul vaid eurodes väljastatud instrumentidesse. Aktsiaselts aktsepteerib kaudset

valuutariski aktsiafondide koosseisus. 2023. aasta lõpu seisuga olid kõik Aktsiaseltsi finantsvarad eurodes.

Finantstulemus

2023. aastal kogutud brutokindlustusmaksed kokku ulatusid 1,8 miljoni euroni, vähenedes aastaga 24,0%. Kindlustustegevuse tulemiks peale edasikindlustust kujunes 0,6 miljonit eurot. Omavahendite ja kattevara investeerimistegevusest teenitud kasum jäi 1,4 miljoni euro tasemele.

Aruandeperioodil esines 24 kahju väljamakset kokku brutosummas 1,2 miljonit eurot. Edasikindlustust ja regressnõudeid arvesse võttes moodustasid kahjudega seotud otsesed ja kaudsed kulud kokku 0,6 mln eurot. Muud tegevuskulud moodustasid 0,6 miljonit eurot.

Kokkuvõttes lõpetas Aktsiaselts majandusaasta 1,5 miljoni euro suuruse kasumiga.

Omakapital oli aasta lõpu seisuga 20,8 miljonit eurot ning bilansimaht 38,1 miljonit eurot. Bilansimahust moodustasid enamuse finantsvarad (raha arvelduskontol ning investeerimisportfell) kogumahus 37,0 miljonit eurot. Finantsvarasid hoidis Aktsiaselts 54,7% ulatuses lühiajalistel tähtajalistel hoiustel ja pangakontodel ning ülejäänud on investeeritud aktsiate varaklassiga seotud positsioonidesse ja võlakirjadesse, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi.

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Tulu kindlustustegevusest, bruto	1 827	2 398
Kulud kindlustustegevusest, esinenud kahjunõuded	-1 194	-1 673
Kulud kindlustustegevusest, tegevuskulud	-41	-49
Netokulud edasikindlustusest	-35	-206
Tulem kindlustustegevusest	590	446
Neto kahjusuhe	33,9%	44,0%
Bruto kulusuhe	48,2%	23,9%
Kombineeritud suhe	82,1%	67,9%
	31.12.2023	31.12.2022
Finantsvarad	36 922	35 965
Bilansimaht	38 136	37 619
Omakapital	20 763	19 312

Neto kahjusuhe esinenud kahjunõuded netona edasikindlustusest / neto tulu kindlustustegevusest

Bruto kulusuhe tegevuskulud-muud tulud / tulu kindlustustegevusest

Kombineeritud suhe neto kahjusuhe + bruto kulusuhe

Juhtimine

Aktsiaseltsi juhtorganid on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ning juhatus. Aktsiaseltsis on moodustatud auditikomitee. Info nimetatud organite koosseisu, tegevuse ja juhatuse liikmete vastutusalade kohta on toodud käesoleva aruande osaks olevas ühingujuhtimise aruandes (vt edaspidi).

Aktsiaseltsi juhtimissüsteem on üles ehitatud nelja võtmefunktsiooni - riskijuhtimise, siseauditi, aktuaari ja vastavuskontrolli funktsiooni kaudu. Selline korraldus vastab kindlustusandja tegevuse aluseid määratlevate õigusaktide nõuetele. Riskijuhtimissüsteem toimib kolme kaitseliini põhimõttel.

Personal

Majandusaasta jooksul leidis Aktsiaseltsi personali hulgas aset mitmeid liikumisi ja ajakohastati ka struktuur. Asendati mõned töötajad, kellega töösuhe lõppes. Koondati üks töötaja seoses töömahu vähenemisega krediidianalüüsi valdkonnas ning juurde loodi ärianalüütiku ametikoht.

Aktsiaseltsi organisatsiooniline struktuur tagab riskijuhtimise toimimise kolme kaitseliini põhimõttel, mis on eelduseks selge kontrollikeskkonna eksisteerimisele. Kindlustusvõtjate ostjatele krediidilimiitide määramine on eraldatud tegevuste raporteerimisest, jälgimisest ja õiglase hinnangu andmisest.

2023. aasta lõpu seisuga töötas Aktsiaseltsis täistööajaga kokku 11 töötajat. Tööjõukulud 2023. aastal moodustasid kokku 0,6 mln eurot.

Audiitori poolt osutatud teenused

Aruandeperioodil ei ole Aktsiaseltsi audiitor lisaks kohustuslikule auditile muid teenuseid osutanud.

Vastutustundlik ettevõtlus

2020. aastal liitus Aktsiaselts Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga. 2019. aastal allkirjastas Aktsiaselts riigi osalusega ühingute kokkuleppe vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete rakendamiseks.

Aktsiaselts arvestab tegevuses sotsiaalsete ja keskkonnamõjudega eelkõige läbi asjakohase kliendistrateegia kehtestamise, töökeskkonnast hoolimise ning vastutustundliku ettevõtluse põhimõtetest lähtuva juhtimiskultuuri rakendamise. Aktsiaselts pöörab tähelepanu korruptsiooniohu

vältimisele ning on selleks kehtestanud selgepiirilised reeglid, mis hõlmavad nii otsustusprotsesside läbipaistvuse tagamist kui ka keeldu vastu võtta lubamatuid soodustusi.

Aktsiaseltsi tegevusele kohalduvad ka OECD soovituslikud regulatsioonid sotsiaalsete ja keskkonnamõjudega arvestamiseks ning korrupsiooniohu vältimiseks rahvusvahelistes äritehingutes.

Suunad aastaks 2024

Lähtuvalt omaniku ootusest jätkab Aktsiaselts 2024. aastal oma teenuste tutvustamist Eesti eksportööridele, julgustades neid astuma tehingutesse uute ostjatega või tegemaks tehinguid uutel turgudel. Tasakaalustatult pakutakse krediidikindlustuse lahendusi ka ettevõtjatele, kelle käive on riigisisene. Koostöös välise teenusepakkujaga on kavandatud mitmed initsiatiivid, et olla rohkem nähtavad avalikus ruumis ja tuua erinevate meediakanalite vahendusel sihtgruppideni infot Aktsiaseltsi olulistest tegevustest, tutvustada Aktsiaseltsi tulemusi ja teenuseid. Eesmärk on kinnistada olemasolevat partnervõrgustikku ja seda laiendada, et koostöös jõuda sihtgrupiks olevate ettevõtjateni. Samuti on oluline realiseerida sünergiaid Sihtasutuse grupis sees. Aktsiaselts soovib olla usaldusväärne ja kvaliteetset teenust pakkuv ning oma valdkonnas kompetentne partner. Teenuste tutvustamise ja teadlikkuse kasvatamise abil soovib Aktsiaselts saavutada muuhulgas kliendibaasi ja ärimahtude kasvu. Muude detailsemate eesmärkide kõrval on eraldiseisvalt fookuses pikaajalise tehingute krediidikindlustuse võimaluste tutvustamine.

Majandusaasta aruande koostamise ajal valitseb maailmas jätkuvalt suur ebastabiilsus ja prognooside tegemine on seetõttu keeruline. Aktsiaselts on oma eesmärkide seadmisel olnud mõõdukalt optimistlik. Muutused majanduskeskkonnas avaldavad Aktsiaseltsi tulemustele vahetut mõju ning Aktsiaselts püüab suunamuutustele reageerida paindlikult. Aktsiaseltsi missiooniks on pakkuda Eesti ettevõtjatele krediidikindlustuse teenustega tuge ka ebastabiilses majanduskonjunktuuris ja anda sellega hoogu majanduslanguse tsüklilist väljumisele.

2024. aasta II pooles on muuhulgas plaanis läbi vaadata ja ajakohastada Aktsiaseltsi strateegia ja Eesti Vabariigiga sõlmitud edasikindlustusleping. Aktsiaseltsi teenuste portfellis ei ole ette näha muudatusi.

ÜHINGUJUHTIMISE ARUANNE 2023

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja Aktsiaseltsi KredEx Krediidikindlustus (edaspidi Aktsiaselts) põhikirja punktist 5.2.3 on Aktsiaseltsil kohustus rakendada juhtimises hea ühingujuhtimise tava ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandes.

Aktsiaselts järgib hea ühingujuhtimise tava põhimõtteid. Vähesed erandid on tingitud organisatsiooni väiksusest. Allpool on kirjeldatud erandeid ja nende põhjuseid.

Üldkoosolek

Põhikirja punkti 3.2.2 kohaselt toimub aktsionäride korraline üldkoosolek üks kord aastas nelja kuu jooksul Aktsiaseltsi majandusaasta lõppemisest arvates. Põhikirja punkti 3.2.3 kohaselt toimub erakorraline koosolek äriseadustikus ja teistes õigusaktides ettenähtud korras ja juhtudel.

Aktsiaseltsi aktsionärid 2023. aastal olid Eesti Vabariik ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus. Eesti Vabariigile kuuluva enamusosaluse valitsejaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. 2023. aasta aprillis toimus aktsionäride korraline üldkoosolek. Lisaks sellele pidasid aktsionärid kahel korral koosolekuid seoses vajadusega nimetada ja/või tagasi kutsuda nõukogu liikmeid, määrata kindlaks nõukogu liikmete arv ning valida nõukogule esimees. Aasta alguses toimunud esimesel üldkoosolekul esindas osaluse valitsejat ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, hiljem majandus- ja infotehnoloogiaminister. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutust esindas üldkoosolekul juhatuse liige. Aktsionäridele oli tagatud võrdne õigus osaleda üldkoosolekul, võtta sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid. Korralisel üldkoosolekul osalesid ka Aktsiaseltsi nõukogu esimees ning juhatuse esimees. Aktsiaseltsi põhikirja kohaselt ei ole aktsiatele antud selliseid õigusi, mis tooks kaasa aktsionäride ebavõrdse kohtlemise hääletamisel.

Korralisel üldkoosolekul 2023. aasta aprillis kinnitati Aktsiaseltsi 2022. a majandusaasta aruanne. Eraldi päevakorra punktina arutas üldkoosolek kasumi jaotamist. Aktsiaseltsi jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2022 oli 90 993 eurot, millest 2022. aasta puhaskahjum moodustas 1 383 413 eurot. Üldkoosolek tegi otsuse jätta jaotamata kasum jaotamata.

Üldkoosolekute läbiviimisel lähtus Aktsiaselts hea ühingujuhtimise tavas kirjeldatud põhimõtetest. Hea ühingujuhtimise tavast kalduti kõrvale üldkoosoleku kokkukutsumise kohta teabe avaldamist puudutavate sätete osas. Nimelt näeb hea ühingujuhtimise tava muu hulgas ette üldkoosoleku kokkukutsumise teate, üldkoosoleku päevakorraga seotud olulise teabe ja aktsionäride poolt üldkoosoleku päevakorras olevate teemade kohta tehtud ettepanekute avaldamise Aktsiaseltsi veebilehel. Arvestades asjaolu, et Aktsiaseltsil on aktsionäre vaid kaks ning teabe edastamine Aktsiaseltsi ja aktsionäride vahel toimib tõrgeteta, ei ole üldkoosoleku kokkukutsumisega seotud teabe avaldamine veebilehel vajalik ega otstarbekas. Hea ühingujuhtimise tava seesugune nõue on kehtestatud silmas pidades laia aktsionäride ringiga äriühinguid ning on Aktsiaseltsi puhul ebaproportsionaalne.

Nõukogu

Aktsiaseltsi põhikirja punkti 3.3.2 kohaselt on nõukogul kolm kuni viis liiget. Nõukogu liikmete arvu määrab üldkoosolek lähtudes Aktsiaseltsi suurusel, majanduslikust olukorrast ning vajadusest tagada äriseadustikus sätestatud nõukogu ülesannete efektiivne täitmine. Üldkoosoleku 02.01.2023 otsusega määrati nõukogu liikmete arvuks viis.

2023. aastal kuulusid nõukogu koosseisu nõukogu esimees Ivo Kuldmäe (Baltijas Apdrošināšanas Nams AAS nõukogu liige) ja liikmed Kristjan Värton (DataCatering OÜ juhatuse liige, Aktsiaseltsi nõukogus kuni 31.07.2023), Kaido Kepp (IIZI Kindlustusmaakler AS juhatuse liige), Paul Kalle (Ettevõtelse ja Innovatsiooni Sihtasutuse juhatuse liige) ning Martti Kalvik (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majanduse ja innovatsioonivaldkonna strateegilise planeerimise juht). Kristjan Värtoni teine ametiaeg lõppes 31.07.2023, tema volitusi edasiseks ei pikendatud ning 28.07.2023 otsusega määras üldkoosolek nõukogu liikmete arvuks alates 01.08.2023 neli.

Nõukogul on õigusaktides ettenähtud õigused ja kohustused. Nõukogu pädevus on määratletud Aktsiaseltsi põhikirjas. Nõukogu planeerib Aktsiaseltsi tegevust ja korraldab Aktsiaseltsi juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu kinnitab Aktsiaseltsi strateegia ja aastaeelarve ning olulised tegevuspõhimõtted, sh riskijuhtimise strateegia.

Nõukogu töökord on kehtestatud aktsionäride poolt. Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. Nõukogu koosolekud toimuvad Aktsiaseltsi põhikirja punkti 3.3.5 kohaselt vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Põhikirja punkti 3.3.7 kohaselt võib nõukogu otsuseid vastu võtta ka koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad vähemalt kirjalikult taasesitatavas vormis kõik nõukogu liikmed. Nimetatud moel otsuste vastuvõtmise korda reguleerib täpsemalt nõukogu töökord.

2023. aastal on nõukogu koosolekud toimunud kuuel korral. Kolmel korral on nõukogu liikmed otsuse teinud kirjaliku hääletamise teel koosolekut kokku kutsumata ning ühel korral on nõukogu vastavalt ÄS § 323 lg 6, etteteatamiseta ja hääletusprotokollita vormistanud kõigi liikmete nõusolekul vastuvõetud otsuse.

Nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse on kindlaks määranud üldkoosolek lähtudes riigivaraseadusest ja Aktsiaseltsi põhikirjas nõukogu liikme tasustamise kohta sätestatust. Põhikirja punkti 3.3.12 kohaselt määratakse nõukogu liikmetele võrdne tasu. Nõukogu esimehele võidakse määrata suurem tasu. Nõukogu liikme tagasikutsumisel nõukogu liikmele hüvitist ei maksta. Nõukogu liikmete tasustamist reguleerib üldkoosoleku poolt kehtestatud nõukogu töökord. Selle kohaselt makstakse nõukogu liikmele tasu üldkoosoleku otsusega kindlaks määratud tasu määra alusel.

Üldkoosoleku 31.07.2017 otsusega on määratud nõukogu liikmele makstava tasu suuruseks 400 eurot kuus ning nõukogu esimehele makstava tasu suuruseks 600 eurot kuus. Andmed nõukogu liikmetele makstava tasu suuruse kohta on kättesaadavad Aktsiaseltsi veebilehel. Kokku maksti 2023. aastal nõukogu liikmetele tasusid summas 32 452 eurot.

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ei kasuta Aktsiaseltsile tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses Aktsiaseltsi ja aktsionäride huvidest. Nõukogu liikmed järgivad ÄS § 324 sätestatud konkurentsikeeldu ning KindITS § 109 sätestatud tegutsemispiiranguid. Nõukogu liikmed deklareerivad isiklikud majanduslikud huvid enne ametisse astumist ning regulaarselt sagedusega kord aastas. Nõukogu liikmete sobivust, sh huvide konfliktide ja ametiülesannetele pühendatava aja aspektist, hindab ametisse nimetamisel üldkoosolek ning täiendavalt Finantsinspektsioon. Hilisemad korduvad hindamised teostab nõukogu regulaarselt vähemalt sagedusega kord aastas. 2023. aastal nõukogu liikmete tegevusega seoses huvide konflikte ei tuvastatud.

Seoses asjaoluga, et nõukogu liige Kaido Kepp on ühtlasi IIZI Kindlustusmaakler AS-i juhatuse liige, on Aktsiaselts teadvustanud huvide konflikti ohtu. Sisuline huvide konflikt on välditud, sest IIZI Kindlustusmaakler AS-i juhatuse liikmete vastutusvaldkondade jaotuse järgi ei vastuta Kaido Kepp IIZI Kindlustusmaakler AS-is kindlustuse turustamise ja vahendustegevuse eest, vaid finantsarvestuse ja personalivaldkonna eest. Kaido Kepp on Aktsiaseltsi nõukogu liikmena teadlik huvide konflikti vältimise vajadusest oma tegevuses ja enesetaandamise kohustusest olukorras, kus IIZI Kindlustusmaakler AS ning Aktsiaselts peaksid omama ärilist puutumust ja see võib tekitada huvide konflikti olukorra.

Nõukogu koosseisu avaldab Aktsiaselts oma veebilehel.

Nõukogu organid

Aktsiaselts on avaliku huvi üksus, kellel on vastavalt AudS § 99 kohustuslik moodustada auditikomitee. Auditikomitee moodustamise näeb ette ka põhikirja p 3.6.1. Auditikomitee on nõukogule nõuandev organ audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee lähtub oma tegevuses, sh otsuste vastuvõtmisel, AudS § 98 ja rahandusministri määrusest *Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ning riigi asutatud sihtasutuse auditikomitee moodustamise ja tasustamise ning töökorra põhimõtted*. Nõukogu töökorras on eelnimetatud rahandusministri määruse järgimisel rakendatavaid põhimõtteid mõnevõrra täpsustatud.

Auditikomitee liikmeteks olid 2023. aastal Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse juhatuse liige Paul Kalle (kuni 14.02.2023 auditikomitee esimees), Erik Štarkov (AS Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi üksuse juht) ja Regina Raukas (varasem finantsvarade valdkonna juht Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi strateegilise planeerimise osakonnas, praegune Tallinna strateegiakeskuse osaluspoliitika ekspert, alates 15.02.2023 Aktsiaseltsi auditikomitee esimees). Nõukogu liikmetest kuulus auditikomiteesse Paul Kalle.

Aktsiaselts maksab auditikomitee liikmetele tasu auditikomitee töös osalemise eest. Üldkoosolek on 21.12.2017 otsustanud, et nõukogu liikmest auditikomitee liikmele makstakse täiendavat tasu kalendrikuude eest, mil nõukogu liige osales auditikomitee koosolekul, 25% Aktsiaseltsi nõukogu liikme tasust.

Auditikomitee liikmele, kes ei ole Aktsiaseltsi nõukogu liige, tasu maksmise on otsustanud Aktsiaseltsi nõukogu: auditikomitee liikme tasu suurus on 400 eurot kuus ja auditikomitee esimehe tasu 600 eurot kuus, tasu makstakse kalendrikuu eest, mil auditikomitee liige osales auditikomitee koosolekul.

Andmed auditikomitee koosseisu ja ülesannete kohta avaldab Aktsiaselts oma veebilehel.

Juhatus

Aktsiaseltsi juhatus esindab Aktsiaseltsi ja juhib selle igapäevast majandustegevust iseseisvalt, kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult otstarbekalt lähtudes eesmärgist tagada Aktsiaseltsi jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Juhatus tagab kehtivate õigusaktide täitmise Aktsiaseltsi poolt ning riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise (sh analüüsib ja arvestab Aktsiaseltsi tegevust mõjutavaid riske, tagab vajalike sise-regulatsioonide kehtestamise, jälgib aruandlusahelate toimimist ning teeb vajadusel korrekture).

Aktsiaseltsi võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatuse liige. Põhikirja punkti 3.4.2 kohaselt võib juhatusse kuuluda 2 kuni 5 liiget ning põhikirja punkti 3.4.3 kohaselt määrab juhatuse esimehe nõukogu.

Aktsiaseltsi juhatusse kuulusid 2023. aastal Signe Rähesoo (juhatuse esimees), Ivika Kolk (kuni 02.07.2023) ja Katrin Savi (alates 03.07.2023).

Juhatus liikmete ülesanded ja vastutus on kirjeldatud juhatuse liikmete ja Aktsiaseltsi vahel sõlmitud juhatuse liikme lepingutes. Juhatus esimehe Signe Rähesoo vastutusallas kuulusid 2023. aastal üldjuhtimine, riskijuhtimine, sisekontroll, finantsjuhtimine, hinnakujundus, investeringud, talitluspidevus, teenuste arendus, kahjukäsitus ning IT juhtimine.

Juhatus liikme Ivika Kolgi vastutusallaks oli kindlustuse turustamine, kliendi- ja partnersuhted ning teenuste arendus. KindlITS § 103¹ lg 1 kohaselt tuleb Aktsiaseltsis määrata isik, kelle ülesandeks on kindlustuse turustamisega tegelevate töötajate nõuetekohasuse tagamine, sealhulgas kindlustuse turustamisega tegelevate töötajate teadmiste ja oskuste hindamist ning neile kindlustusalase koolituse võimaldamist reguleeriva sise-eeskirja rakendamine, samuti eelnevalt nimetatud ülesannete täitmisega seotud toimingute dokumenteerimine. KindlITS § 103¹ lg 1 nimetatud isiku ülesanded olid kuni 02.07.2023 Ivika Kolgi vastutusala osaks.

Katrin Savi nimetati juhatuse liikmeks Ivika Kolgi asemele ning ta võttis üle kõik seni Ivika Kolgi vastutusallas olnud ülesanded, ühtlasi määras nõukogu Katrin Savi alates 03.07.2023 KindlITS § 103¹ lg 1 nimetatud isikuks.

Aktsiaseltsi põhikirja punkti 3.4.9 kohaselt võib juhatuse liikmele tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingu alusel. Juhatus liikmele võib maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust. Täiendava tasu suurus peab olema põhjendatud, kusjuures arvestama peab Aktsiaseltsile seatud eesmärkide täitmist ning Aktsiaseltsi loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele eelmisel majandusaastal makstud neljakordset keskmist kuutasu. Lahkumishüvist võib juhatuse

liikmele maksta vaid juhul, kui juhatuse liige kutsutakse tagasi nõukogu algatusel enne juhatuse liikme volituste lõppemist. Lahkumishüvitist ei või maksta rohkem kui juhatuse liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kolme kuu tasu ulatuses.

Aktsiaseltsi juhatuse liikmete tasumäärad on kindlaks määratud nõukogu poolt ning nendes on juhatuse liikmetega kokku lepitud Aktsiaseltsi ja juhatuse liikmete vahel sõlmitud juhatuse liikme lepingutes. Juhatuse liikmete tasu koosneb fikseeritud tasust, mille suuruse on määranud nõukogu ja tulemustasust ehk aastaboonusest, mille maksmise võib nõukogu otsustada lähtudes tasustamist puudutavast sise-eeskirjast juhatuse liikme heade töötulemuste korral. Nõukogu hindab juhatuse liikmete töötulemusi kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete eesmärkide saavutamisel. Nõukogu võib juhatuse liikmele väljamakstavat tulemustasu vähendada, väljamaksmise peatada või väljamakstud tulemustasu osaliselt või täielikult tagasi nõuda kolme aasta jooksul juhatuse liikmele tulemustasu maksmise otsuse tegemisest arvates, kui Aktsiaseltsi majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, juhatuse liige ei täida enam tulemustasu maksmise kriteeriume või kui tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks. Aktsiaseltsis kehtestatud tasustamise korra kohaselt kuulub juhatuse liikmele määratud tulemustasust 30% edasilükkamisele ja see makstakse välja pärast kolme aasta möödumist tulemustasu maksmise otsuse tegemisest tingimusel, et kolmeaastase edasilükkamise perioodi jooksul ei ole ilmnunud asjaolusid, mis tingivad tulemustasu edasilükatud osa välja maksmata jätmise.

2023. aastal maksti juhatuse liikme tasusid koos sotsiaalmaksuga kokku summas 162 000 eurot (2022. aastal 172 441 eurot). Tasude vähenemine oli põhjustatud asjaolust, et juhatuse liige Ivika Kolk viibis märkimisväärselt pika perioodi jooksul ajutise töövõimetuse tõttu juhatuse liikme ülesannete täitmisest eemal, mistõttu ei makstud talle sel perioodil juhatuse liikme tasu. Tulemustasusid juhatuse liikmetele 2023. aastal ei makstud, välja arvatud varasematele juhatuse liikmetele varem määratud tulemustasu edasilükkunud osade väljamaksed. Välja maksti alates 01.12.2017 kuni 31.01.2021 Aktsiaseltsi juhatuse esimehena tegutsenud Erki Aamerile ja perioodil 16.08.2019 kuni 06.01.2021 juhatuse liikmena tegutsenud Rauno Mürgile nõukogu 09.04.2020 otsuse alusel määratud tulemustasu (vastavalt 2,5 kordne ja ühekordne kuutasu) edasilükkunud osa (30%). Ivika Kolgile maksti lahkumishüvitist tema kahe kuu tasu ulatuses.

2023. aastal tehinguid Aktsiaseltsi ja juhatuse liikmega seotud äriühingu vahel ei tehtud. Juhatuse liikmed ei tegutsenud 2023. aastal ettevõtluses Aktsiaseltsiga samal tegevusalal ega täitnud muid tööülesandeid Aktsiaseltsi juhatuse liikme kohustuste täitmise kõrval. Juhatuse liikmed deklareerivad isiklikud majanduslikud huvid enne ametisse astumist ning regulaarselt sagedusega kord aastas. Juhatuse liikmed peavad kinni ÄS § 312 sätestatud konkurentsikeelust ning KindITS § 109 sätestatud tegevuspiirangutest. Juhatuse liikmete sobivust, mh huvide konfliktide ja ametiülesannetele pühendatava aja aspektidest lähtuvalt, hindab nõukogu ning täiendavalt Finantsinspektsioon. 2023. aastal juhatuse liikmete tegevusega seoses huvide konflikte ei tuvastatud.

Teabe avaldamine

Aktsiaselts kohtleb aktsionäre teabe avaldamisel võrdselt. Nagu ülal mainitud, ei kasutata aktsionäridele teabe edastamiseks Aktsiaseltsi veebilehte, kuna Aktsiaseltsil on vaid kaks aktsionäri, keda teavitatakse olulistest asjaoludest otse.

Lähtuvalt RVS § 97 lg 8 hoiab Aktsiaselts oma veebilehel avalikuna nõutavat teavet, otsuseid, ülevaateid ja aruandeid vähemalt viis aastat pärast nende avalikustamist. Aktsiaselts avaldab oma veebilehel majandusaasta aruande (sealhulgas ühingujuhtimise aruanne eraldi peatükina); vahearuanded (kasumiaruanne, bilanss, rahavoogude aruanne, ülevaade kvartali majandustegevusest); ÄS § 333 kohased nõukogu aruanded, milles nõukogu näitab, kuidas nõukogu on Aktsiaseltsi tegevust aruandeaastal korraldanud, juhtinud ning järelevalvet teostanud; põhikirja; üldkoosoleku otsused (sh nõukogu koosseisu ning nõukogu liikme tasu puudutuavad otsused); juhatuse koosseisu; andmed audiitorettevõtja kohta; Aktsiaseltsi üldised eesmärgid ning teated Aktsiaseltsi tegevust puudutavate oluliste asjaolude ja sündmuste kohta. Andmed juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasude kohta avaldab Aktsiaselts ühingujuhtimise aruande ning nõukogu aruande koosseisus. Lähtuvalt RahaPTS nõuetest on Aktsiaselts esitanud äriregistrile andmed tegelike kasusaajate kohta.

Aktsiaselts on finantsjärelevalve subjekt ning avaldab regulaarselt õigusaktidega ettenähtud korras ning ulatuses teavet Finantsinspeksioonile, samuti avalikustab oma veebilehel solventsuse ja finantseisundi aruanded, milles muuhulgas kirjeldab Aktsiaseltsi juhtimissüsteemi korraldust, toimimist ning vastavust KindlTS nõuetele.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Aktsiaselts koostab finantsaruanded vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele ning kehtivatele Eesti ja Euroopa Liidu õigusaktidele. Majandusaasta aruande koostamise eest vastutab juhatuse.

Audiitori valikul hinnatakse audiitori sobivust muuhulgas huvide konflikti vältimise aspektist. Audiitoril võimaldatakse viia auditeerimine läbi vastavalt õigusaktidele (sh rahvusvahelised auditeerimise standardid). Audiitor tutvustab auditeerimise järeldusi nõukogule ning talle tagatakse võimalus teha seda sõltumatult juhatuse võimalikest mõjutustest. Kuivõrd Aktsiaselts on avaliku huvi üksus, on audiitorettevõtjal ka kohustus anda auditikomiteele ülevaade osutatud teenustest ja olulisematest tähelepanekutest ning esitada ettepanekuid riskijuhtimise ja kontrollisüsteemide kohta, samuti esitada auditikomiteele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 11 nimetatud täiendav aruanne.

2023. a majandusaasta aruande kinnitamine toimus tavapäraselt. Juhatuse esitas koostatud majandusaasta aruande kontrollimiseks audiitorettevõtjale KPMG Baltics OÜ. Audiitorettevõtja esindaja osales Aktsiaseltsi auditikomitee koosolekul, millel auditikomitee majandusaasta aruande läbi vaatas. Pärast auditikomitee koosolekut vaatas auditeeritud majandusaasta aruande läbi nõukogu ning koostas selle üldkoosolekule esitamiseks nõukogu aruande. Nõukogu näitas oma aruandes, et kiidab

juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande heaks. Majandusaasta aruande kinnitas üldkoosolek. Üldkoosolekule esitati koos majandusaasta aruandega ka audiitori poolt teostatud kontrolli, mis käsitles nõukogu ja juhatuse liikmete ärihuvisid ning tehinguid seotud osapooltega, tulemused.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2023

KOONDKASUMIARUANNE

Eurodes

	Lisa	2023	2022 korrigeeritud
Tulu kindlustustegevusest		1 827 206	2 398 186
Kulud kindlustustegevusest		-1 235 174	-1 721 294
<i>Esinenud kahjud ja kindlustusteenuse kulud</i>		-1 194 248	-1 672 611
<i>Kindlustuslepingute sõlmimiskulud</i>		-40 926	-48 683
Kindlustusteenuse tulem enne edasikindlustust		592 032	676 892
Netokulud edasikindlustusest		-34 695	-206 453
Kindlustusteenuse tulem		557 337	470 439
Kindlustuslepingute finantskulud, neto		56 601	-47 807
Edasikindlustuslepingute finantstulu		-24 891	23 743
Neto finantstulem		31 710	-24 064
Tulem kindlustustegevusest		589 047	446 375
Tulud investeringutelt	3	1 366 877	-1 424 852
Muud investeringute kulud		-70 775	-64 302
Tulem investeringutelt		1 296 102	-1 489 154
Muu finantskulu		-3 053	-618
Muud tegevuskulud	5	-555 380	-455 362
Muud tulud	4	124 077	224 543
KASUM/KAHJUM ENNE TULUMAKSUTAMIST		1 450 793	-1 274 216
TULUMAKSUKULU		0	-101 050
ARUANDEAASTA PUHASKASUM (-KAHJUM)		1 450 793	-1 375 266
ARUANDEAASTA KOONDKASUM (-KAHJUM)		1 450 793	-1 375 266

Lehekülgedel 22-57 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

Eurodes

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022 korrigeeritud	01.01.2022 korrigeeritud
VARAD				
Raha ja raha ekvivalendid	9,14	8 361 004	9 996 159	16 052 717
Muud nõuded	7	24 625	294	1 525
Finantsinvesteeringud	8,14,15	28 561 181	25 968 806	21 600 267
Varad edasikindlustuslepingutest	16	769 388	1 359 410	1 568 972
Viitlaekumised ja ettemakstud perioodide kulud	7	359 690	218 162	200 477
Kasutamissoiguse varad	6	52 728	66 484	9 194
Immateriaalne põhivara	6	7 729	9 703	300
VARAD KOKKU		38 136 345	37 619 017	39 433 448
KOHUSTISED				
Riigi edasikindlustuse kahjureserv	11,18	15 011 364	14 816 198	14 864 755
Kohustised kindlustuslepingutest	12	2 103 274	3 046 995	3 140 707
Muud kohustised	13	204 195	376 585	309 237
Rendikohustised	13	54 228	66 749	9 351
Kohustised kokku		17 373 062	18 306 527	18 324 050
OMAKAPITAL				
Aktsiakapital	10	19 173 600	19 173 600	19 173 600
Kohustuslik reservkapital	10	136 318	136 318	114 136
Jaotamata kasum (-kahjum)		1 453 365	2 572	1 821 662
Omakapital kokku		20 763 283	19 312 490	21 109 398
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		38 136 345	37 619 017	39 433 448

Lehekülgedel 22-57 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAHAVOOGUDE ARUANNE

Eurodes

	Lisa	2023	2022
Rahavood äritegevusest			
Laekunud kindlustusmaksed		1 927 591	2 842 947
Makstud kindlustustegevuse kulud		-1 270 610	-1 193 441
Tasutud edasikindlustusmaksed		-427 615	-524 918
Laekumised edasikindlustusmaksetest		105 010	20 195
Väljamakstud kahjud ja kahjukäsitluskulud		-1 248 477	-1 719 268
Tagasilaekunud regressid		251 807	681 892
Laekunud muust tegevusest		148 765	178 707
Kokku rahavood äritegevusest		-513 529	286 113
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	3	654 261	314 495
Investeeringud võlakirjadesse ja muudesse intressikandvatesse väärtpaberitesse		-7 256 347	-1 284 471
Laekunud võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaberite müügist		5 480 460	2 000 000
Investeeritud tähtajalistesse hoiustesse		-11 850 000	-10 850 000
Laekunud tähtajalistest hoiustest		11 850 000	4 000 000
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-1 121 626	- 5 819 976
Rahavood finantseerimistegevusest			
Väljamakstud dividendid		0	-421 642
Makstud ettevõtte tulumaks		0	-101 050
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		0	-522 692
RAHAVOOD KOKKU		-1 635 155	-6 056 555
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		9 996 159	16 052 714
Muutus raha ja raha ekvivalentide jääkides		-1 635 155	-6 056 555
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	9	8 361 004	9 996 159

Lehekülgedel 22-57 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

Eurodes

	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2021	19 173 600	114 136	1 918 230	21 205 966
Korrigeerimine seoses IFRS 17 esmakordse rakendamisega	0	0	-96 568	-96 568
Korrigeeritud saldo seisuga 01.01.2022	19 173 600	114 136	1 821 662	21 109 398
Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum)	0	0	-1 375 266	-1 375 266
Dividendid	0	0	-421 642	-421 642
Reservkapitali muutus	0	22 182	-22 182	0
Seisuga 31.12.2022 (korrigeeritud)	19 173 600	136 318	2 572	19 312 490
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	1 450 793	1 450 793
Seisuga 31.12.2023	19 173 600	136 318	1 453 365	20 763 283

Lisateave omakapitali kohta on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisan 10.

Lehekülgedel 22-57 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Aastaruande koostamise põhimõtted ja printsiibid

Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse koostatud ja esitatud majandusaasta aruanne jätta kinnitamata ning nõuda uue aruande koostamist.

1. Koostamise alused

Aktsiaseltsi raamatupidamise aruanded on koostatud vastavalt Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt väljatöötatud Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele ja nende tõlgendustele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (IFRS EL) poolt ja jõustunud 2023 aasta kohta.

Raamatupidamise aastaruanne on koostatud jätkusuutlikkuse printsiibil. Jätkusuutlikkuse põhimõtteid võtab Aktsiaselts arvesse kõikides tegevustes, protsessides ja otsustes.

Raamatupidamisaruannete koostamisel lähtub Aktsiaselts soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi/kahjumi ning regressinõuete puhul, mille kajastamine on kassapõhine vastavalt regressinõuete laekumisele.

Juhtkonna hinnangud

Finantsaruannete koostamine vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele (IFRS EL) eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute andmist ja otsuste ning eelduste kujundamist, mis mõjutavad aruandekuupäeva seisuga esitatavate tulude, kulude, varade ja kohustiste jääke ning tingimuslike varade ja kohustiste esitamist. Hinnangud ja nendega seotud eeldused baseeruvad eelmiste perioodide kogemustel ja erinevatel muudel faktoritel, mida peetakse olemasolevatel asjaoludel põhjendatuks. Saadud tulemuste põhjal tehakse varade ja kohustiste bilansilise väärtuse üle otsuseid, mis ei ole muude allikate põhjal ilmsed. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib hilisem tegelik tulemus tehtud eeldustest erineda.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt. Raamatupidamislike hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuse tegemise aastal, kui need puudutavad ainult antud aruandeaastat, või muudatuse tegemise aastal ja järgmistel aastatel, kui need puudutavad antud ja järgmisi aruandeaastaid.

Alates 01. jaanuarist 2023 rakendatud IFRS 17 ja IFRS 9 on kaasa toonud suurimad muutused hinnangutes ja eeldustes. Raamatupidamisprintsiipide rakendamisel tehtavad otsused, millel võib olla mõju raamatupidamises kajastatud summadele, on järgmised:

- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute klassifitseerimine: kas lepinguga kaasneb oluline kindlustusrisk;

- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppidesse jaotamise tase: lepingute portfelli kindlaksmääramine, mis on esmasel kajastamisel kahjumlikud ja lepingute portfelli kindlaksmääramine, millel ei ole märkimisväärset võimalust hiljem kahjumlikuks muutuda;
- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute mõõtmine: otsustamine, millist meetodit kasutada;
- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute mõõtmine: sisendite määramine kahjude kujunemise arvutuses, kasutatud diskontomäärad;
- finantsvarade klassifikatsioon: ärimudel, mille raames vara hoitakse ja lepingujärgsed rahavood;
- finantsvarade väärtuse languse mõõtmine: sisendite määramine, sealhulgas kaetavate rahavoogude hindamisel kasutatud peamised eeldused

2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamisaruanded on esitatud eurodes, kui ei ole märgitud teisiti. Aktsiaseltsi arvestusvaluuta on euro.

3. Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutavahetuskursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised on seisuga 31.12.2023 ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga sulgemiskursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on koondkasumiaruandes kajastatud perioodituluna või -kuluna.

4. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse finantsseisundi aruandes panga arvelduskontodel olevaid summasid ning üleöödeposiitide saldosid.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid otsesel meetodil.

5. Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta või tavapärase äritsükli jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses. Finantskohustised kajastatakse edaspidi finantsseisundiaruandes korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuseks on üldjuhul nende nominaalväärtus, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksamisele kuulavas summas. Finantskohustis eemaldatakse aruandest siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

6. Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab Aktsiaselts, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Aktsiaselts IFRS 16 rendi definitsiooni.

Aktsiaselts kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Aktsiaselts lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Aktsiaselts kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Aktsiaseltsile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et Aktsiaselts plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Aktsiaseltsi poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustuse teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Aktsiaselts diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Aktsiaselts leiab alternatiivse laenuintressimäära, kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang

garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Aktsiaselts muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini

Aruandeperioodi lõpu seisuga oli Aktsiaseltsil üks rendileping, mis klassifitseerus rendilepinguks vastavalt IFRS 16'le. Selleks on kontoriruumid aadressil Sepise tn 7. Selle kasutusõiguse vara jääkväärtus oli 52,7 tuh eurot.

7. Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana võetakse arvele arenguväljaminekud, ostetud kontsessioonid, patendid, litsentsid, sh spetsiaalselt Aktsiaseltsi tarbeks loodud tarkvara, kaubamärgid, kui nad on olulise soetusmaksumusega ja nad osalevad tulude teenimisel pikema ajaperioodi jooksul. Immateriaalsed varad amortiseeritakse lineaarselt kuni viie aasta jooksul. Amortisatsioonikulu kajastatakse koondkasumiaruandes administratiivkulude all.

8. Ettevõtte tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid. Dividendide väljamaksetele, mille madalamat maksumäära kasutada ei saa, kehtib maksumäär 20% (20/80 netoväljamaksest).

Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning -kohustisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustis, mis tekiks, kui kogu vaba omakapital makstaks välja dividendidena, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisas 17.

9. Riigi edasikindlustuse kahjureserv

Riiklikust eksporditagatistest tulenevate võimalike nõuete otsese mõju maandamiseks on ekspordi riikliku tagamise seaduses ette nähtud edasikindlustusandja deposiidi loomine Aktsiaseltsi juures, kuhu eraldatakse Eesti Vabariigi kui edasikindlustusandja poolt vahendid. Deposiiti kantakse riigi poolt edasikindlustatud riskidele vastav kindlustusmaksete osa, millest on maha arvatud komisjonitasud, samuti deposiidi vahendite investeerimisest saadav tulu ja deposiidi arvelt täidetud kohustiste tagasinõudest võlgnikelt saadud vahendid. Riigi edasikindlustuse tingimustele vastavatest kindlustuslepingutest tulenevad riigi hüvitiskohustised kaetakse esmajärjekorras deposiidi vahenditest.

10. Reservkapital

10.1 Kohustuslik reservkapital

Aktsiaselts moodustab kohustusliku reservkapitali lähtudes äriseadustiku nõuetest ja põhikirjas sätestatust. Reservkapital on äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduses ettenähtud korras. Reservkapitali suurus on 10% aktsiakapitalist. Kuni nimetatud suuruse saavutamiseni kantakse reservkapitali igal aastal 1/20 Aktsiaseltsi puhaskasumist. Täiendav informatsioon reservi kohta avalikustatakse aastaaruande lisa 10.

10.2 Tasandusreserv

Aktsiaselts moodustab tasandusreservi, mille eesmärgiks on katta kindlustustehnilist kahjumit. Tasandusreserv moodustatakse iga-aastasest kindlustustehnilisest kasumist. Reservi maksimaalne suurus on iga-aastaselt muutuv, moodustades 134% aruandeaasta neto kindlustusmaksetest. Kuni nõutud suuruse saavutamiseni kantakse tasandusreservi iga-aastaselt 75% kindlustustehnilisest kasumist. Viimastel aastatel ei ole tasandusreservi moodustatud, kuna kahjunõuetes pole olulisi kõikumisi olnud, seega pole vajalik nõuete volatiilsust täiendava reservi abil maandada.

11. Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid finantsseisundi aruandekuupäeva ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid mis on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

12. Eraldised

Finantsseisundi aruandes kajastatakse eraldisena enne aruandepäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustisi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad Aktsiaseltsi senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on

töenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandepäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

13. Hüvitised töötajatele

Lühiajalised hüvitised töötajatele, sealhulgas töölepingujärgne töötasu, puhkusetasu ning nendelt õigusaktide alusel arvestatud sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks kajastatakse tekkepõhiselt tegevuskuludes. Täiendavaid hüvitisi (sh täiendav pension ja aktsioptsioonid) ei ole töötajatele kehtestatud.

14. Arvestuspõhimõtete muudatused

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte kasutab järjepidevalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes siis, kui seda nõuavad uued või muudetud rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS) ja nende tõlgendused või kui uus raamatupidamis- põhimõte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Aktsiaselts on kasutusele võtnud IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ standardid, mis asendavad vastavalt IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ja IAS 39 „Finantsinstrumendid“. Esimest korda rakendab Aktsiaselts uusi standardeid alates 1. jaanuarist 2023. Uued standardid muudavad esmakordsel rakendamisel oluliselt kindlustus- ja edasikindlustuslepingute ning finantsinstrumentide raamatupidamisarvestust ja mõjutavad oluliselt ka ettevõtte raamatupidamisaruannet. Muutuvad hindamismudelid, kindlustuslepingute liigitamise alused, edasikindlustuslepingute kajastamine ning portfelli rühmitamise nõuded. Eeldatavasti vähenevad nii varad kui kohustused, kuna kindlustusmaksete nõuded ja sõlmimiskulud liigitatakse varade alt ümber kindlustuskohustiseks. Oluliselt mõjutab IFRS 17 standardi esmakordne rakendamine ka teabe esitamise põhimõtteid.

Ettevõtte on hinnanud IFRS 17 ja IFRS 9 esialgse rakendamise hinnangulist mõju finantsaruannetele.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“

IFRS 17 kehtib 1. jaanuar 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele ja seda rakendatakse tagasiulatuvalt, võrdlusandmeid korrigeeritakse alates 1. jaanuarist 2022. Aktsiaselts rakendab IFRS 17 esimest korda 1. jaanuaril 2023 alanud aruandeperioodile. Uus standard tõi kaasa olulisi muudatusi kindlustus-ja edasikindlustuslepingute arvestuses.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning kehtestab kindlustuslepingute, edasikindlustuslepingute ja investeerimislepingute, milles on kaalutusõigusega osalusfunktsioonid (*contracts with direct participating features*) kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Standard võtab kasutusele mudeli, mis mõõdab lepingute grupid, lähtudes Aktsiaseltsi hinnangutest tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse kohta, mis eeldatavasti tekivad, kui Aktsiaselts täidab lepinguid, ja otsesest riskikorrigerimisest.

IFRS 17 kohaselt esindab tulu kindlustuslepingutest igal aruandeperioodil muutusi ülejäänud kindlustuskaitse kohustises (*Liability for remaining coverage – edaspidi „LRC“*), mis on seotud teenustega, mille eest Aktsiaselts ootab tasu saamist.

Aktsiaselts kasutab lihtsustatud ehk PAA (*premium-allocation approach*) meetodit kindlustuslepingute mõõtmisel, kuna omandatud lepingute grupid kvalifitseeruvad PAA meetodi jaoks. LRC mõõtmisel on PAA sarnane Aktsiaseltsi varasemate raamatupidamispõhimõtetega. Toimunud kahjude kohustise (*Liability of incurred claims - edaspidi „LIC“*) mõõtmisel diskonteerib Aktsiaselts nüüd tulevase rahavoogusid (välja arvatud juhul, kui eeldatakse, et need tekivad ühe aasta jooksul või sellest lühemal perioodil alates nõuete tekkimise kuupäevast) ning lisab mittefinantsrisiki jaoks otsese riskikorrigeerimise.

Varasemalt kajastati ja esitati kõik kindlustuslepingute sõlmimiskulud eraldi varadena seotud kindlustuslepingutega (kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud) kuni nende kulude sisaldamiseni koondkasumiaruandes. IFRS 17 kohaselt, kui lepingud on mõõdetud PAA alusel ja iga lepingute grupis olevate lepingute lepinguperiood on üks aasta või lühem, võib kindlustusandja valida kindlustuse sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise kohe, kui need tekivad, selle asemel, et neid arvesse võtta LRC mõõtmisel. Aktsiaselts on valinud kindlustuse sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise kohe, kui need tekivad.

IFRS 17 rakendamisest tulenevad muudatused raamatupidamispõhimõtetes on rakendatud ulatuses, mis on praktiliselt teostatavad, kasutades täielikku tagasiulatuvat meetodit. Täielik tagasiulatuva meetod on rakendatud kõikide kindlustuslepingute ja edasikindlustuslepingute gruppide puhul. Täieliku tagasiulatava meetodi kohaselt on Aktsiaselts 1. jaanuaril 2022:

- identifitseerinud, kajastanud ja mõõtnud iga kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppi, nagu oleks IFRS 17 alati rakendatud.
- varasemalt kajastatud saldod, mis ei oleks eksisteerinud, kui IFRS 17 oleks alati rakendatud, elimineerinud. Nende hulka kuulusid mõned kindlustuslepingute kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud, kindlustusega seotud nõuded ja kohustused. IFRS 17 kohaselt on need lisatud kindlustuslepingute mõõtmisesse.
- kajastanud kõiki sellest tulenevaid netoerinevusi omakapitalis.

IFRS 17 standard toob kaasa mõningaid ümberklassifitseerimisi kindlustus- ja edasikindlustuslepingute varade, kindlustus-, edasikindlustus- ja investeerimislepingute kohustuste, muude varade, muude kohustuste ja kindlustusvõtjate kontode vahel, mis ei mõjuta omakapitali.

Aktsiaselts täiustas 2022. aastal arendatud aktuaares aruandluse ja finantsaruandluse protsesse ka 2023. aastal seoses uute rahvusvaheliste finantsstandardite IFRS 17 Kindlustuslepingud ja IFRS 9 Finantsinstrumendid kasutusele võtmiseks uute nõudmiste kohaselt.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud

Kõik kindlustus- ja edasikindlustuslepingud vastavad IFRS 17 kindlustuslepingute mõistele. Kindlustusleping on leping, milles üks osapool võtab vastu olulise kindlustusrisiki teiselt poolt. Kindlustusrisk, nagu standard määratleb, on risk, välja arvatud finantsrisk, mis on kindlustusvõtjalt üle kantud lepingu väljastajale. IFRS 17 määratleb kindlustuslepinguna ka investeerimislepingu, millel on kaalutusõigusega osalusfunktsioon. Kaalutusõiguse osalusfunktsiooniga investeerimisleping on leping, mille puhul kindlustusvõtja saab täiendava makse, mille väärtus või tähtaeg on lepingu väljastaja otsustada. 31.12.2023 seisuga ei olnud ettevõttel kaalutusõiguse osalusfunktsiooniga kindlustuslepinguid. Aktsiaseltsil ei ole lepinguid, mis omavad õiguslikku vormi kindlustuslepingutena, kuid ei kannu olulist kindlustusrisiki (nimetatud "investeerimislepinguteks"). Standard määratleb, et pärast lepingute klassifitseerimist standardi alla hindab üksus, kas nendes lepingutes on mingeid sisemisi tuletisinstrumente, eristuvaid investeerimiskomponente või eristuvat vara või mittekindlustusteenust. Investeerimiskomponent on eristuv, kui see pole tugevalt seotud kindlustuslepinguga ning kui kindlustusvõtja saab samadel tingimustel ja tingimustega samaväärse lepingu osta samas jurisdiktsioonis. Eristamata investeerimiskomponent on defineeritud kui summa, mida edasikindlustusleping nõuab, et edasikindlustusandja peab kindlustusvõtjale igal juhul tagasi maksma, olenemata sellest, kas kindlustatud sündmus toimub. Investeerimiskomponent arvutatakse edasikindlustusmaksete protsentuaalse kasumiosana, millest on maha arvatud edasikindlustuse vahendustasu ja halduskulud. Hetkel on investeerimiskomponent rakendatav ainult valitud edasikindlustuslepingutes ning see määratakse edasikindlustuslepingu tingimustes ja parameetrites.

Lühiajaliste tehingute krediidikindlustuse portfell hõlmab kindlustuslepinguid, milles on määratud igale ostjale maksimaalne krediidilimiit ja kus kindlustusvõtja võib ühe krediidilimiidi piires teha mitu müügitehingut. Nende poliiside maksimaalne kehtivusperiood on 13 kuud.

Edasikindlustamiseks kasutas Aktsiaselts aruandeaastal *quota share* põhimõttel edasikindlustust. Edasikindlustusleping oli sõlmitud kahe edasikindlustusandjaga: Swiss Re ja Atradius Crédito y Caución. Suuremate riskide katmiseks kasutas Aktsiaselts lisaks *excess of loss on retention* kindlustuskaitset. Edasikindlustuslepingus sisaldus kasumi jagamise tingimus.

Suhteliselt madalat kahjusust silmas pidades on edasikindlustuslahendus piisavalt konservatiivne. Täiendav *excess of loss on retention* kindlustuskaitse pakub kaitset üksikutest väga suure mahuga krediidilimiitidest tulenevate võimalike suurte kahjude vastu. Aktsiaselts ei loovuta põhjendamatult suurt osa kogutud kindlustusmaksetest edasikindlustusandjale ning samas omab täiendavat edasikindlustuskaitset suuremahuliste kahjude vastu.

Komponentide eraldamine kindlustus- ja edasikindlustuslepingutest

Aktsiaselts hindab oma tooteid selleks, et määrata, kas mõned komponendid on eristuvad ja neid tuleb eraldada ning kajastada vastavalt teistele raamatupidamisstandarditele. Kui need mittekindlustusega seotud komponendid ei ole eristuvad, arvestatakse neid koos kindlustuskomponendiga IFRS 17

alusel. Aktsiaselts hindas IFRS 17 reguleerimisalasse kuuluvaid lepinguid ja jõudis järeldusele, et eraldatavaid komponente ei ole.

Kindlustus -ja edasikindlustuslepingute andmete kogumine ja arvele võtmine

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud kogutakse mõõtmise eesmärgil gruppidesse. Kindlustuslepingute grupid määratakse kindlustuslepingute portfelli identifitseerimise teel. Portfellid koosnevad sarnaste riskidega kindlustuslepingutest, mida hallatakse koos, ja jagatakse aastakohortideks (st. väljastamise aja järgi) ja iga aastakohort on jaotatud kolmeks grupiks vastavalt nende kasumlikkusele: - lepingud, mis on sõlmimisel kahjumlikud:

- lepingud, millel sõlmimisel pole märkimisväärset võimalust hljem kahjumlikuks muutuda;
- ülejäänud lepingud igas aastakohordis.

Kindlustuslepingu kajastamisel lisatakse see olemasolevasse kindlustuslepingute gruppi või kui kindlustusleping ei kvalifitseeru olemasolevasse gruppi, moodustab see kindlustusleping uue grupi, kuhu tulevikus lisatakse teised kindlustuslepingud. Kindlustuslepingute grupe moodustatakse esialgsel kajastamisel ja nende koosseisu ei muudeta pärast seda, kui kõik kindlustuslepingud on gruppi lisatud.

Edasikindlustuslepingute grupe moodustatakse nii, et igas grupis on üks edasikindlustusleping. Mõned edasikindlustuslepingud hõlmavad aluslepinguid, mis kuuluvad erinevatesse gruppidesse. Aktsiaselts on jõudnud järelduseni, et edasikindlustuslepingute liigitamine gruppidesse ühekaupa peegeldab Aktsiaseltsi õigusi ja kohustusi, arvestades, et erinevad kindlustuskatted aeguvad koos ega ole eraldi müüdavad. Seetõttu ei eraldata edasikindlustuslepingut mitmeks kindlustuskomponendiks, mis on seotud erinevate alusgruppidega. Aktsiaselts kaalub fakte ja muid asjaolusid, et teha kindlaks, kas edasikindlustuslepingute grupp on kahjumlik:

- hinnakujunduse informatsioon;
- sarnaste edasikindlustuslepingute tulemused, mida on kajastatud;
- keskkonnategurid, nt turukogemuse või regulatsioonide muutus

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute andmete kogumine ja kajastamine

Aktsiaseltsi väljastatud kindlustuslepingud kajastatakse portfellides, mis koosnevad lepingutest, millega kaasnevad sarnased riskid ja neid hallatakse koos. Kuna Aktsiaselts osutab ühte liiki teenust (krediidikindlustus), siis on lubatud grupeerida kindlustuslepingud ühte gruppi - otsene kindlustustegevus. Antud gruppi kuuluvad nii lühi- kui pikaajalised kindlustuspoliisid ning portfelli jaoks jagamine toimub poliiside väljastamise aasta ning kindlustuskatte perioodi algusaasta alusel. Aktsiaseltsi väljastatud kindlustuslepingud kajastatakse kõige varem:

- katteperioodi algusest (st perioodi, mille jooksul Aktsiaselts teenuseid osutab);
- perioodil, mil saabub sissemakse tähtaeg kindlustusvõtjalt või lepingujärgse maksetähtaja puudumisel kindlustusvõtjalt saadud laekumise ajal;
- kui faktid ja asjaolud näitavad, et leping on koormav.

Kindlustuslepingu kajastamisel lisatakse see olemasolevasse kindlustuslepingute portfelli või kui kindlustusleping ei kvalifitseeru olemasolevasse portfelli, moodustab see uue portfelli, kuhu lisatakse tulevased kindlustuslepingud. Kindlustuslepingute portfellid moodustatakse esmasel arvele võtmisel ja nende koosseisu ei muudeta.

Edasikindlustuslepingute grupid kajastatakse järgmisel kuupäeval:

- Aktsiaseltsi poolt algatatud proportsionaalse katvusega edasikindlustuslepingud: mis tahes aluslepingu esmase esialgse kajastamise kuupäeval. See kehtib Aktsiaseltsi kvootosalusega edasikindlustuslepingute kohta.
- Muud algatatud edasikindlustuslepingud: edasikindlustuslepingute grupi katteperioodi alguse kuupäeval.

Aktsiaseltsil ei ole kahjumlikke ega potentsiaalselt kahjumlikke kindlustus- või edasikindlustuslepinguid.

Lepingupiirid

Rahavood kuuluvad kindlustuslepingu piiridesse juhul, kui need tekivad olulistest õigustest ja kohustustest, mis eksisteerivad aruandeperioodi jooksul ning millega Aktsiaselts võib kindlustusvõtjat sundida tasuma kindlustusmakseid või kui lepinguperioodil esineb oluline kohustus osutada teenuseid (sh kohustus anda kindlustuskaitse).

Oluline teenuse osutamise kohustus lõppeb juhul, kui:

- Aktsiaseltsil on praktiline võime hinnata konkreetse kindlustusvõtja riske uuesti ning saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab neid uuesti hinnatud riske; või
- Aktsiaseltsil on praktiline võime hinnata portfelli, milles kindlustusleping sisaldub, riske ja saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab selle portfelli riske ning kindlustusmaksete hinnakujunduses kuni ümberhindamise kuupäevani ei võeta arvesse riske, mis on seotud ümberhindamise kuupäevale järgnevate perioodidega.

Rahavood on edasikindlustuslepingu piires juhul, kui need tulenevad olulistest õigustest ja kohustustest, mis eksisteerivad aruandeperioodi jooksul, millesse Aktsiaselts on sunnitud maksuma tasu edasikindlustajale või Aktsiaseltsil on oluline õigus saada teenuseid edasikindlustajalt.

Oluline õigus teenuseid saada edasikindlustajalt lõppeb juhul, kui edasikindlustajal on:

- praktiline võime hinnata edasikindlustusandjale üleantud riske uuesti ning saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab neid uuesti hinnatud riske; või
- oluline õigus edasikindlustuskaitset lõpetada.

Lepingu piiri hinnatakse iga aruandeperioodi lõpus, et arvestada muutuste mõju Aktsiaseltsile olulistele õigustele ja kohustustele ning seetõttu võivad need aja jooksul muutuda.

Mõõtmise meetod

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute LRC mõõtmiseks kasutab Aktsiaselts PAA meetodit. Kõikide lepingute kindlustuskaitse periood on üks aasta või lühem, seega on täidetud PAA kõlblikkuse kriteeriumid.

Iga kindlustuslepingute grupi esialgse kajastamise käigus mõõdetakse LRC jääkväärtust esialgse kajastamise ajal saadud kindlustusmakse alusel ning seda korrigeeritakse mis tahes summaga, mis tuleneb varasemalt grupi suhtes kajastatud varade või kohustuste kajastamise lõpetamisest. Aktsiaselts on valinud kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavoogude kuludes kajastamise nende tekkimisel, seega ei sisaldu need LRC mõõtmises.

Pärast esmast kajastamist suurendatakse LRC jääkväärtust saadud kindlustusmakse võrra ning vähendatakse kindlustusteenuste osutamise eest kajastatud tuluga kindlustuslepingutest. Iga kindlustuslepingute grupi esialgse kajastamise käigus eeldab Aktsiaselts, et teenuste iga osa osutamise ja sellega seotud kindlustusmakse maksetähtpäeva vaheline aeg ei ole pikem kui aasta. Sellest tulenevalt on Aktsiaselts valinud mitte kohandada LRC-d, et arvesse võtta raha ajaväärtust ja finantsriski mõju.

Kui kindlustusperioodi jooksul igal ajahetkel viitavad faktid ja asjaolud, et kindlustuslepingute grupp on kahjumlik, siis kajastab Aktsiaselts kahjumit koondkasumiaruandes ja suurendab LRC-d ulatuses, milles LRC-ga seotud täitmise rahavoogude praegused hinnangud ületavad LRC jääkväärtust.

Kindlustuslepingute täitmise rahavood diskonteeritakse (kehtivate määrade alusel), kui diskonteeritakse ka LIC-i. Aktsiaselts kajastab kindlustuslepingute grupi LIC-i samas ulatuses nagu kindlustuslepingu täitmisega seotud rahavood, mis tulenevad tekkinud kahjudest. Tulevased rahavood on diskonteeritud (kehtivate määrade alusel), välja arvatud juhul, kui need makstakse eeldatavasti ühe aasta või lühema perioodi jooksul alates nõude tekkimise kuupäevast.

Aktsiaselts rakendab edasikindlustuslepingute grupi mõõtmiseks samu arvestusmeetodeid, mida vajaduse korral kohandatakse, et kajastada kindlustuslepingutest erinevaid tunnuseid.

Kui edasikindlustuslepingute grupi mõõtmisel PAA meetodi alusel tekib kahjumi hüvitamise komponent, siis Aktsiaselts kohandab järelejäänud kindlustusperioodi katvuse jaoks vara jääkväärtust vastavalt. Aktsiaselts kajastab diskontomäärade ja finantsriskide muutust kasumiaruandes.

Kindlustuslepingute täitmise rahavoogude mõõtmise ja hindamise meetod

Kindlustuslepingu reguleerimisalasse kuuluvate täitmise rahavoogude hindamisel arvestab Aktsiaselts erapooletult kõigi võimalike tulemuste vahemikku, täpsustades rahavoogude summa, iga stsenaariumi ajastust ja tõenäosust, mis kajastab mõõtmise kuupäeval kehtivaid tingimusi, kasutades tõenäosusega kaalutud keskmist ootust, mis esindab kõigi võimalike stsenaariumide keskmist. Võimalike stsenaariumide kindlaksmääramisel kasutab Aktsiaselts kogu talle kättesaadavat mõistlikku ja toetavat informatsiooni, sealhulgas informatsiooni minevikusündmuste, praeguste tingimuste ja tulevikuprognoside kohta, kui sellega ei kaasne ebamõistlikke kulusid või pingutusi.

Tulevaste rahavoogude hindamisel võtab Aktsiaselts arvesse järgmised elemendid kindlustuslepingu piirides:

- Kindlustusmaksed ja nendest kindlustusmaksetest tulenevad täiendavad rahavood;
- Raporteeritud, kuid veel tasumata nõuded, tekkinud, kuid veel teatamata nõuded, oodatavad tulevased kahjunõuded ning võimalikud rahavood olemasolevate kindlustuslepingutega kaetud tulevastest nõuete sissenõudmistest;
- Kindlustuslepingute täitmisele otseselt omistatavad fikseeritud ja muutuvad üldkulud, sealhulgas kaudsed kulud nagu raamatupidamine, personal, infotehnoloogia ja toetus, hoonete kulum, üür, hooldus ja kommunaalkulud;
- Lepingu alusel spetsiifiliselt kindlustusvõtjale omistatavad muud kulud.

Rahavoogude hindamisel on kaasatud otse jälgitavad turumuutujad ja turuvälised muutujad, nagu keskmised kahjude kulud.

Diskontomäär

Diskontomäär on määr, mida kasutatakse raha ajaväärtuse kajastamiseks tulevastes rahavoogudes. Seda saab konstrueerida, kasutades ühte kahest meetodist: ülalt-alla või alt-üles. Ülalt-alla meetodil on diskontomäär tuletatud varade portfelli sisemisest tootlusest (IRR). Alt-üles lähenemisviisi puhul põhineb diskontomäära arvutamine riskivabal määral, mis põhineb EIOPA RFR kõveral koos volatiilsuse korrigeerimisega. Lõpliku diskontomäära saamiseks lisatakse riskivabale intressimäärale likviidsusrisk. Likviidsusrisk kajastab hüvitist, mida investor nõuaks lunastamisvõimalusi kaaluva kindlustuslepingu ja võrdlusvara likviidsuse erinevuste korral. Aktsiaselts otsustas kasutada alt-üles lähenemist kõigi IFRS 17 alusel mõõdetud portfelli puhul.

Tulevaste rahavoogude diskonteerimine-tulukõverad:

Aasta	EIOPA EUR RFR Spot + VA praegune	Allahindlustegur - praegune	EIOPA EUR RFR Spot + VA eelmine	Allahindlustegur - eelmine
1	3.56%	0.98268	3.37%	0.98358
2	2.89%	0.95816	3.49%	0.94991
3	2.64%	0.93696	3.39%	0.91997
4	2.55%	0.91564	3.34%	0.89131
5	2.52%	0.89393	3.32%	0.86328
6	2.52%	0.87203	3.30%	0.83647
7	2.53%	0.85004	3.28%	0.81071
8	2.55%	0.82797	3.28%	0.78524
9	2.57%	0.80599	3.28%	0.76021

Riski korrigeerimine (RA)

Riskikorrigeerimine (RA) on korrigeerimine, mille Aktsiaselts teeb tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hindamisel, et kajastada hüvitist, mida ta vajaks mittefinantsriskidest tulenevate rahavoogude väärtuse ja ajastuse ebakindluse riski kandmiseks. LRC riskikorrigeerimine on vajalik vaid kahjumliku kindlustuslepingute grupi puhul (Aktsiaseltsil puuduvad kahjumlikud kindlustuslepingud) ja sellepärast ei kajastu RA LRC-s. LIC-i arvutamisel määratakse mittefinantsriski korrigeerimine usaldusnivoo tehnikat kasutades. Mittefinantsriski korrigeerimise muudatused alates algsaldodest kuni lõppsaldodeni jaotatakse kindlustusteenuse komponendiks ja kindlustuse finantseerimise komponendiks. RA arvutamisel kasutatakse Solventsus II riskimarginaali meetodit rakendades järgmisi muudatusi: riskide ulatuses piiramine LIC-ist tulenevate riskidega, riskihorisoni pikendamine ühelt aastalt lõpliku perioodini, 70% usaldustaseme rakendamine.

Kajastamise lõpetamine ja lepingu muutmine

Aktsiaselts lõpetab lepingu kajastamise, kui see on lõppenud – st. kui lepingus nimetatud kohustused aeguvad või need on täidetud või tühistatud.

Aktsiaselts lõpetab lepingu kajastamise ka juhul, kui selle tingimusi muudetakse viisil, mis oleks oluliselt muutnud lepingu kajastamist, arvestusega, et uued tingimused oleksid alati olemas olnud. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinev uus leping. Kui lepingu muutmine ei too kaasa kajastamise lõpetamist, käsitleb Aktsiaselts muudatusest tingitud rahavoogude muutusi kui muutusi täitmise rahavoogude hinnangutes.

Esitusviis

Kindlustuslepingute portfellid, mis on varad ja kohustused, ning edasikindlustuslepingute portfellid, mis on varad ja kohustused, esitatakse finantsseisundi aruandes eraldi. Kõik kajastatud rahavoogude varad või kohustused, mis tekivad enne lepingute grupi kajastamist, arvatakse vastavate lepinguportfellide bilansilisesse jääkväärtusesse.

Aktsiaselts jaotab koondkasumiaruandes kajastatud summad kindlustusteenuse tulemiks enne edasikindlustust, mis hõlmab tulu kindlustuslepingutest ja kindlustusteenuse kulusid. Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud esitatakse eraldi kindlustuslepingute tuludest ja kuludest. Edasikindlustuslepingutest tulenevad tulud ja kulud esitatakse kindlustusteenuste tulemis netosummana edasikindlustuse netokulude näol.

Kõik muudatused mittefinantsriskiga seotud riski korrigeerimises sisalduvad kindlustusteenuste tulemis.

Tulud kindlustuslepingutest ja kindlustusteenuse kulud kajastatakse järgmiselt.

Tulud kindlustuslepingutest

PAA alusel mõõdetavate lepingute puhul on kindlustustulu igal perioodil oodatavate kindlustusmaksete summa teenuste osutamise eest selles perioodis. Aktsiaselts allokeerib oodatavaid kindlustusmakseid igale perioodile aja möödumise printsiibi alusel.

Kindlustusteenuse kulud

Kindlustuslepingutest tulenevad kindlustusteenuse kulud kajastatakse koondkasumiaruandes üldjuhul nende tekkimisel. Need koosnevad järgmistest elementidest:

- tekkinud kahjud ja muud kindlustusteenuste kulud;
- kahjumid kahjumlikest lepingutest ning nende kahjumite tagasipööramine, kui sellised tekivad;
- LIC-i korrigeerimised, mis ei tulene raha ajaväärtuse, finantsriski ja nende muutuste mõjust.

Edasikindlustuslepingute netokulud

Edasikindlustuslepingute netokulud hõlmavad makstud edasikindlustusmaksete jaotust, millest on maha arvatud edasikindlustajatelt sisse nõutud summad.

Aktsiaselts kajastab makstud edasikindlustusmaksete jaotust koondkasumiaruandes, kui ta saab teenuseid edasikindlustuslepingutest. Iga perioodi eest makstud edasikindlustusmaksete jaotus on perioodi jooksul teenuste saamise eest oodatavate kindlustusmaksete summa. Otsese äritegevuse tulemust mõjutavad kaks peamist tegurit: muutused allahindluskõverates ja allahindluse vabastamine. Kuna ülekande valuutaks on alati Euro, siis vahetuskursside muutuseid arvesse ei võeta. Lisaks on omandatud edasikindlustuse puhul kaasatud muutused edasikindlustusandjate maksejõuetuse riskis. Kindlustuslepingute finantstulud ja -kulud hõlmavad kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppide bilansilise jääkväärtuse muutusi, mis tulenevad raha ajaväärtuse mõjust, finantsriskist ja nende muutustest.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023, rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Seoses 2020. aasta juunis välja antud standardi IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ muudatusega muutis IASB standardit IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ lubades kindlustusandjatel rakendada IFRS 9 alates 1. jaanuarist 2023 koos IFRS 17-ga. Seni on kindlustusseltsid kasutanud ajutist erandit IFRS 9 kohaldamisel kindlustustegevusele. Sellest tulenevalt rakendab Aktsiaselts nendele tegevustele IFRS 9 esimest korda 1. jaanuarist 2023. Arvestades, et enamik finantsvarasid on klassifitseeritud õiglasest väärtuses enne ja pärast IFRS 9 rakendamist, hindas Aktsiaseltsi juhtkond, et finantsvarade klassifitseerimine ei ole muutunud ja ei ole oodata olulist mõju ettevõtte omakapitalile. IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ on asendanud standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“, muutes finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja võttes kasutusele uue väärtuse languse mudeli, mis põhineb eeldataval, mitte kantud krediidikahjul. IFRS 9 rakendamine ei ole avaldanud olulist mõju Aktsiaseltsi finantsseisundi aruandele, kuna finantsinvesteeringuid mõõdeti juba varem õiglasest väärtuses

IFRS 9 kohaselt tuleb finantsvarad klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;

- varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja
- varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvele võtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

IFRS 9 arvestuspõhimõtete esmakordne rakendamine

IFRS 9 Finantsinstrumendid rakendamine alates 1. jaanuarist 2022 tõi kaasa arvestuspõhimõtete muutusi, kuigi ei põhjustanud olulisi korrigeerimisi finantsaruandes. Uued arvestuspõhimõtted on kirjeldatud käesolevas lisas peatüki Finantsinstrumendid juures. Vastavalt IFRS 9 ülemineku reeglitele võrdlusandmeid ei muudetud. Aktsiaseltsi juhtkond hindas 1. jaanuaril 2022 (esmise rakendamise kuupäeval), millised ärimudelid on asjakohased Aktsiaseltsi finantsvaradele ning leidis, et finantsvarade kategooriad ei ole muutunud uue standardi kasutuselevõtmise tulemusena.

Ettevõtetel on järgnevad finantsvarade tüübid, mis kuuluvad IFRS 9 uue oodatava krediidikahjumi mudeli alla:

- nõuded kindlustusteenuse osutamisest;
- pangadeposiidid;
- raha ja raha ekvivalendid.

Aktsiaselts vaatas üle väärtuse languse meetoodika iga vastava varaklassi jaoks. Väärtuse languse meetoodika muutuse tulemusel ei tekkinud olulisi muutusi allahindluse reservis 1. jaanuari 2022 seisuga, seega korrigeerimisi jaotamata kasumis ja omakapitalis ei tehtud.

Aktsiaselts kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb

Aktsiaseltsi ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid.

Järgmises tabelis on teave avatusest krediidiriskile ning oodatavad krediidikahjumid nõuded ostjate ja kliendilepingute varade osas:

31.12.2023	Oodatav kahjumimäär	Kokku nõuded ostjate vastu	Nõuete eluajal oodatav krediidikahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0%	-	0	Ei
1-30 päeva üle tähtaja	0%	4 028	0	Ei
31-60 päeva üle tähtaja	0%	-	0	Ei
61-90 päeva üle tähtaja	0%	-	0	Ei
Üle 90 päeva tähtaja	0%	-	0	Ei
Kokku		4 028	-	

31.12.2022	Oodatav kahjumimäär	Kokku nõuded ostjate vastu	Nõuete eluajal oodatav krediidikahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0%	-	-	Ei
1-30 päeva üle tähtaja	0%	4 062	-	Ei
31-60 päeva üle tähtaja	0%	-	-	Ei
61-90 päeva üle tähtaja	0%	-	-	Ei
Üle 90 päeva tähtaja	0%	-	-	Ei
Kokku		4 062	-	

15. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2023 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Aktsiaselts ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja Aktsiaseltsi hinnangul ei avalda need jõustudes ettevõtte raamatupidamise aruandele olulist mõju.

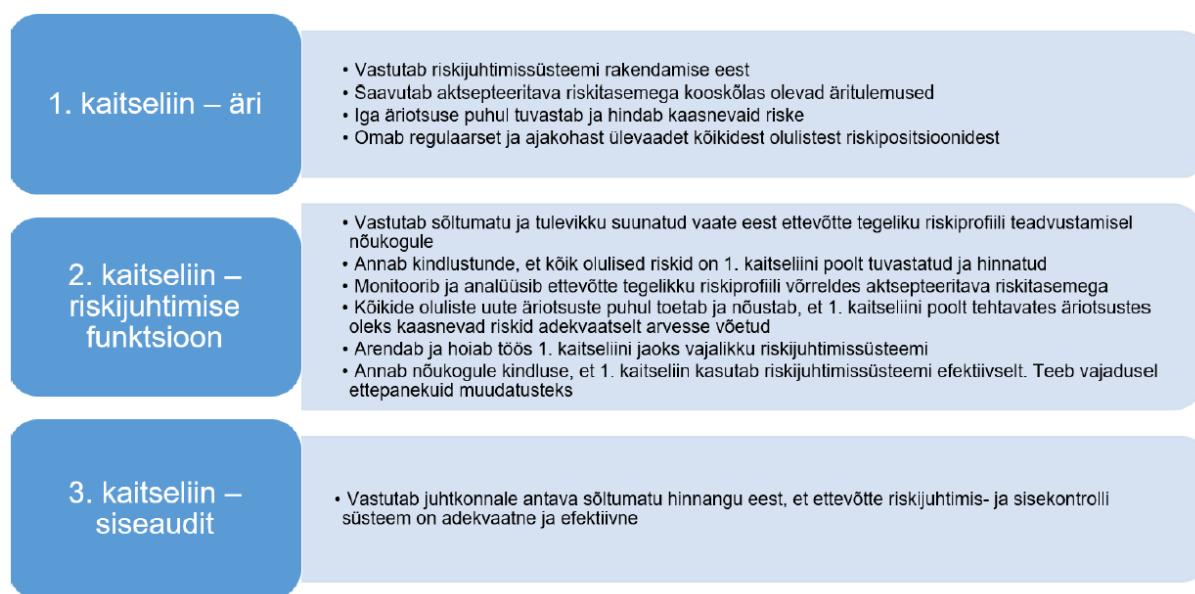
- „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (IAS 1 muudatused);
- „Eritingimustega pikaajalised kohustised“ (IAS 1 muudatused);
- „Tarnijate rahastamise kokkulepped“ (IAS 7 ja IFRS 7 muudatused);
- „Rendikohustis müügi-tagasirenditehingutes“ (IFRS 16 muudatused);
- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused).

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Aktsiaseltsi raamatupidamise aruandele.

Lisa 2. Riskide juhtimine

Riskijuhtimise eesmärk on Aktsiaseltsi pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamine ja selliste ootamatute sündmuste välistamine, mis võivad seada ohtu Aktsiaseltsi tegevuse ja vastavuse regulatiivsetele nõuetele. Riskijuhtimissüsteemi ülesandeks on juba esinevate või tulevikus tekkivate riskide tuvastamine, hindamine, pidev jälgimine, juhtimine ja raporteerimine. Riskijuhtimise strateegia lähtub Aktsiaseltsi tegutsemise aluseks olevast üldstrateegiast ja toetab Aktsiaseltsi põhitegevust läbi selgete riskitaluvuspiiride, riskide hajuvust soodustavate piirangute ja tegevusjuhiste kehtestamise.

Riskijuhtimine on Aktsiaseltsis korraldatud kolme kaitseliinina: riskivõtjad ehk äri (esimene kaitseliin), riskijuhtimise funktsioon (teine kaitseliin) ning siseauditi funktsioon (kolmas kaitseliin) (joonis 1).

Peamised riskid, mida Aktsiaseltsis juhitakse, on kindlustusrisk, tururisk, krediidirisk, tegevusriskid (sh operatsioonirisk), mainerisk ja likviidsusrisk.

Riskijuhtimise tegevusi, riskitaluvuspiiride ja hajuvust soodustavate piirangute toimimist kontrollitakse Aktsiaseltsis regulaarse igakuise kindlustusriski aruandluse, kvartaalse riskipositsiooni aruandluse, vastavuskontrolli funktsiooni aruandluse ja siseaudititega ning sagedusega vähemalt kord aastas läbiviidava oma riskide ja maksevõime hindamisega (ORSA).

Riskijuhtimise korraldamise eest Aktsiaseltsis vastutab juhatuse esimees ja riskijuhtimise strateegia on kehtestanud nõukogu.

Kindlustusrisk

Kindlustusrisk on põhiline risk, mida Aktsiaselts võtab igapäevase tegevuse raames. Ainus klientidele pakutav kindlustusteenus on krediidikindlustus. Muud liiki kindlustusteenuseid Aktsiaselts ei osuta.

Kindlustusrisk koosneb kindlustusvõtjate välisriikides ja Eestis asuvatele ostjatele määratud krediidilimiitidest. Kindlustusrisi realiseerumine toimub läbi kindlustusvõtjate poolt raporteeritavate kahjujuhtumite (tingituna ostja makseraskuste tõttu tekkinud suutmatusest tasuda kindlustusvõtja poolt ostjale esitatud arveid).

Kindlustusriskide tuvastamine ja hindamine toimub vastavalt Aktsiaseltsis kehtestatud sise-eeskirjadele ja rakendatavatele tööprotsessidele. Kindlustusriskide aktsepteeritavatele riskitasemetele on seatud piirangud keskmise skoori, skooripõhise, riigipõhise ja sektoripõhise kuhjumise osas.

Kindlustusrisi juhtimise põhilisteks instrumentideks on ostjate piisav analüüs ja krediidilimiitide hajutamine. Kindlustusrisi juhtimisel omab olulist rolli kindlustatavatele ostjatele reitingu põhiselt krediidilimiidi suuruse määramine. Iga krediidilimiit hinnatakse ja määratakse eraldi. Nõrga reitinguga ostjale krediidilimiiti ei määrata.

Krediidilimiite määratakse ja nendega seonduvat riski hinnatakse Aktsiaseltsis üldjuhul kliendigrupi põhiselt. Kliendigrupi moodustamise põhiline kriteerium on võimalik makseraskuste levimine ühelt ettevõtjalt teisele, mis tähendab, et ühe ettevõtja makseraskused võivad kaasa tuua makseraskused teis(t)ele ettevõtja(te)le.

Kindlustustegevuse jääkriski maandamiseks kasutab Aktsiaselts edasikindlustust. Edasikindlustus annab võimaluse olla kindlustatavate krediidilimiitide portfelliga osaks suuremast portfelist, suurendada seeläbi portfelli üldist hajutatust ning vähendada võimalikest kahjudest tulenevat negatiivset efekti Aktsiaseltsi majandustulemusele ja jätkusuutlikkusele.

Edasikindlustuse valikul kehtivad erinevad nõuded turukõlbmatute (Ekspordi riikliku tagamise seaduse (ERTS) alusel kindlustatavate) ning turukõlblike (muude) riskide kindlustamisele. ERTS-i kohaselt kindlustatavate tehingute korral on kindlustatavad riskid turukõlbmatud ning edasikindlustusandjaks on Eesti Vabariik ning edasikindlustamise tingimused on sätestatud ERTS-is või ERTS-i alusel Aktsiaseltsi ja Eesti Vabariigi vahel sõlmitud edasikindlustuse lepingus. Turukõlblike riskide kindlustamisel valitakse edasikindluse pakkuja edasikindlustuse teenusepakkujate seast tulenevalt sise-eeskirjades sätestatud nõuetele.

Järgnevalt on esitatud kindlustusrisi sensitiivsusanalüüs erinevate riskitegurite muutuste võimaliku mõju kohta Aktsiaseltsi majandustulemustele ning seeläbi omakapitalile (arvutus on näitlik):

Riskitegur	Tulem 2023 a (tuh eurot)	Võimalik muutus	Mõju 2023 a tulemile (tuh eurot)	Mõju omakapitalile (%)
Tulu kindlustusmaksetest (neto)	1 271	vähene mine 5%	-64	-0,3
Kogukahju (neto)	740	suurenemine 20%	-148	-0,7
Tegevuskulud	1 160	suurenemine 5%	-58	-0,3

Riskitegur	Tulem 2022 a (tuh eurot)	Võimalik muutus	Mõju 2022 a tulemile (tuh eurot)	Mõju omakapitalile (%)
Tulu kindlustusmaksetest (neto)	1 561	vähene mine 5%	-78	-0,4
Kogukahju (neto)	864	suurenemine 20%	-173	-0,9
Tegevuskulud	1 045	suurenemine 5%	-52	-0,3

Kindlustusriski portfelli on piiratud ka üksikutes lepingutes sätestatud maksimaalsete hüvitamiskohustustega. Alljärgnevalt on ära toodud riskiparameetrite võimalike muutuste mõju Aktsiaseltsi tulemile ja omakapitalile seisuga 31.12.2023:

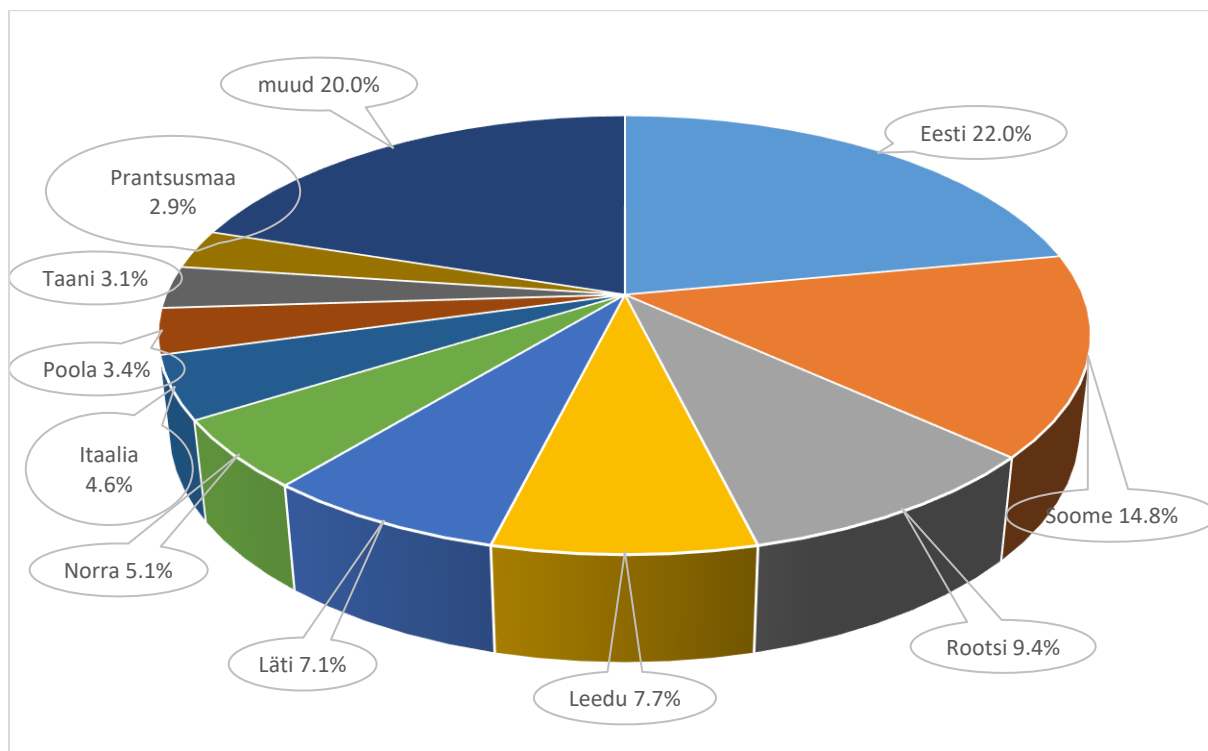
Tegurid	Tulem 2023 a (tuh eurot)	Võimalik muutus	Mõju 2023 a tulemile (tuh eurot)	Mõju oma- kapitalile, %
Esinenud kahjunõuded bruto enne edasikindlustuslepingute riski maandamist	1 241	muutus +/- 5%	+/- 62	+/- 0,3%
Esinenud kahjunõuded neto pärast edasikindlustuslepingute riski maandamist	740	muutus +/- 5%	-1 37	+/- 0,2%
Tegevuskulud	1 182	muutus +/- 5%	+/- 59	+/- 0,3%

2023. aasta lõpul moodustas kodumaiste ostjate suhtes sõlmitud krediidikindlustus 22,0% (28,4% 31.12.2022) kogu kindlustatud krediidiriskist. Riigi tagatistega kindlustatud krediidiriskide maht, mis hõlmab kindlustatud ostjaid väljaspool „Komisjoni teatise liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“¹ lisas nimetatud riikides, moodustas 5,7% kindlustatud mahust.

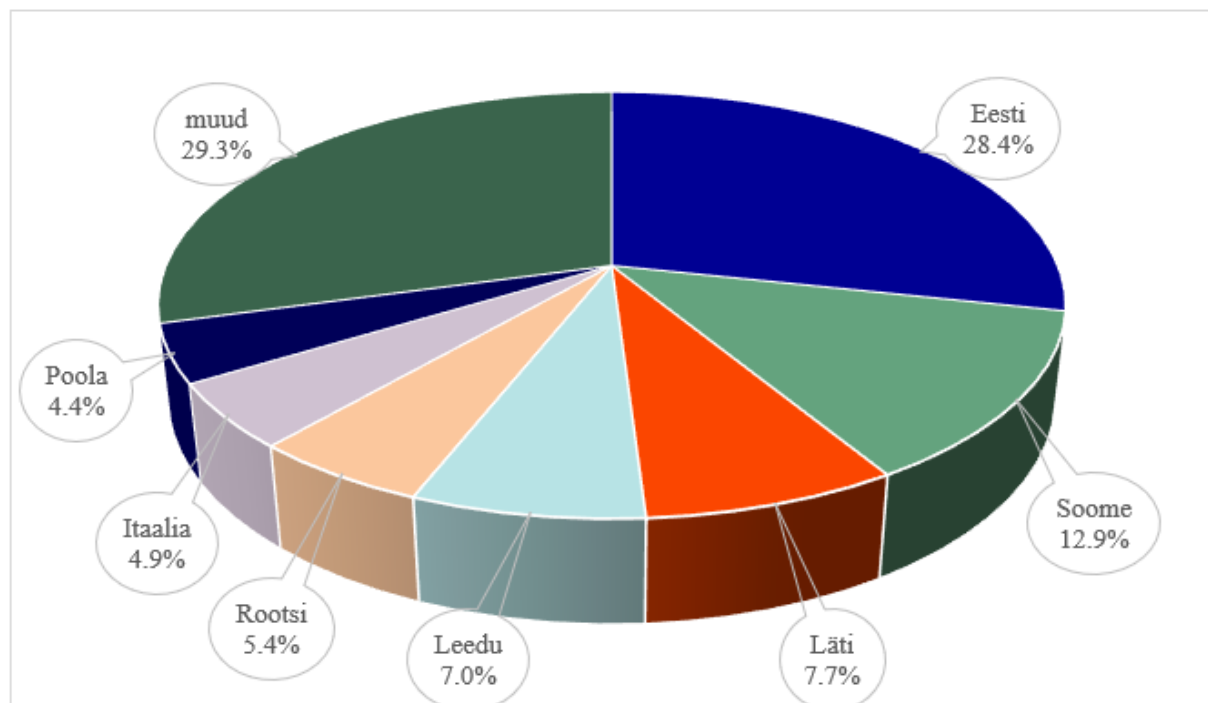
¹ Avaldatud Euroopa Liidu Teatajas 10.12.2021 (2021/C 497/02)

Krediidilimiitide portfelli jagunemine riikide lõikes seisuga 31.12.2023 oli alljärgnev:

Krediidilimiitide portfelli jagunemine riikide lõikes seisuga 31.12.2022 oli alljärgnev:

Kahjusid on perioodil 2011-2023 välja makstud 205 korral kogusummas 10.8 mln eurot.

Üle 100 000 euro suuruseid kahjusid on kogu tegutsemisaja jooksul välja makstud 25, neist neli 2023. aastal. 31.12.2023 seisuga on kahjude katteks moodustatud eraldiste summa 2,4 mln eurot. Juhtkond

hindab eraldiste moodustamise aluseks olevaid hinnanguid adekvaatseks ning vajadust möödumata riskide eraldise moodustamiseks ei näe. Samas tulenevalt ajas reserveerimisprotsessi olemuslikust ebakindlusest ja muutuvatest teguritest ei saa tagada, et need summad oleksid lõplikud.

Tulenevalt Aktsiaseltsi ajalooliselt väga tugevast kapitaliseeritusest ja likviidsuspositsioonist on võimalik kogu Aktsiaseltsi tegevusega seotud likviidsuse vajadus ära katta vahenditega kontol. Kindlustushüvitise maksmise kohustust on enamikel juhtudel võimalik ette prognoosida klientide maksehäirete raporteerimise tagajärjel.

Likviidsusrisk

Likviidsusriski juhtimise eesmärk on tagada Aktsiaseltsi jätkusuutlikkus kohustuste õigeaegsel teenindamisel ning välistades vabade vahendite paigutamise selliselt, et rahaliste vahendite vajaduse tekkimisel esineb viivitus positsioonide realiseerimise tõttu.

Tulenevalt Aktsiaseltsi ajalooliselt väga tugevast kapitaliseeritusest ja likviidsuspositsioonist, ei ole vajalik eraldi hinnata menetlustähtaegade erinevusi sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude vahel, kuna kogu võimalik Aktsiaseltsi tegevusega seotud likviidsuse vajadus on võimalik ära katta vahenditega kontol.

Aktsiaseltsi tegevuskulud on väga täpselt etteprognoositavad ja jaotuvad aasta lõikes ühtlaselt. Kindlustushüvitise maksmise kohustust on enamikel juhtudel võimalik ette prognoosida klientide maksehäirete raporteerimise tagajärjel. Ootamatult saabub kindlustushüvitise maksmise kohustus kindlustatud ostja ootamatu pankrotistumise korral (millisel juhul ei pruugi kliendil olla tekkinud kohustust maksehäirest raporteerida). Viimati nimetatud juhtumite osakaal on ajalooliselt olnud pigem väike ning valmisolek nendeks on tagatud likviidsusreservi kehtestamisega.

Likviidseteks vahenditeks loetakse Aktsiaseltsis raha pangakontol, üleöödeposiiti pangas ja tähtjalisi hoiuseid pangas, mille tähtaja lõpuni on jäänud vähem kui 7 päeva. Likviidsete vahendite hulka võib arvata ka edasikindlustusandja deposiidi (olemasolul) kuni edasikindlustusandja vastutuseeni LIC ja LRC osas.

Finantsvarade, kohustiste ja kindlustustehniliste kohustiste ajaline jaotus:

31.12.2023		Lepingulised rahavood					Kokku
tuh eurot	Bilansiline maksumus	0-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	
Finantsvarad	37	10	11	1	6	9	37
Finantskohustised	31	31	0	0	0	0	31
Rendikohustised	53	7	7	27	13	0	53
Kindlustuslepingute kohustis	2	0,5	0,5	1	0	0	2

31.12.2022		Lepingulised rahavood					
tuh eurot	Bilansiline maksumus	0-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantsvarad	36	12	14	1	4	5	36
Finantskohustised	50	50	0	0	0	0	50
Rendikohustised	66	7	7	26	26	0	66
Kindlustuslepingute kohustis	3	1	1	1	0	0	3

Tabel on koostatud eeldusel, et deposiidid, väärtpaberid ja aktsiad realiseeritakse tähtaja saabumisel. Tegelike rahavoogude ajastus võib olla erinev tulenevalt ennetähtaegsetest maksetest, lepingu muudatustest või muudest asjaoludest tingitult.

Finantskohustised summas 30 861 eurot on kõik alla ühe aastased kohustised sisaldades võlgnevusi tarnijatele (vt lisa 13,14).

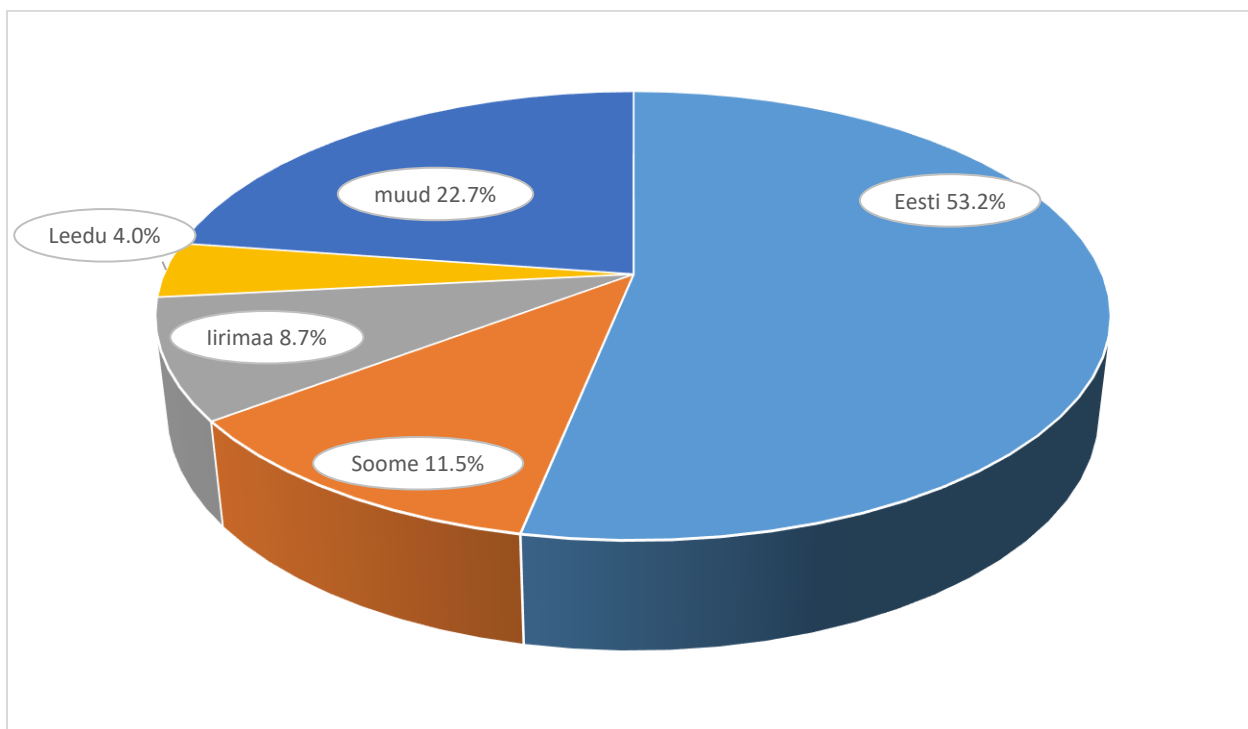
Lisaks on Aktsiaseltsil kohustisi kindlustuslepingutest kokku 2,1 mln euro ulatuses, mille osas on ülevaade antud lisades 12. Kohustisena on kajastatud ka riigi edasikindlustuse deposiit, mille arvelt makstakse tulevikus välja riigi edasikindlustusega väljastatud kindlustuslepingutest tulenevaid võimalikke kahjusid. Deposiidi summa seisuga 31.12.2023 oli 15,0 mln eurot (lisa 11). Deposiidi näol on tegemist pikaajalise ressursiga, mida Aktsiaselts kasutab ekspordi riikliku tagamise seaduse (ERTS) alusel. Riigi edasikindlustuse deposiiti on kirjeldatud lisa 1 punktis 10.

Krediidirisk

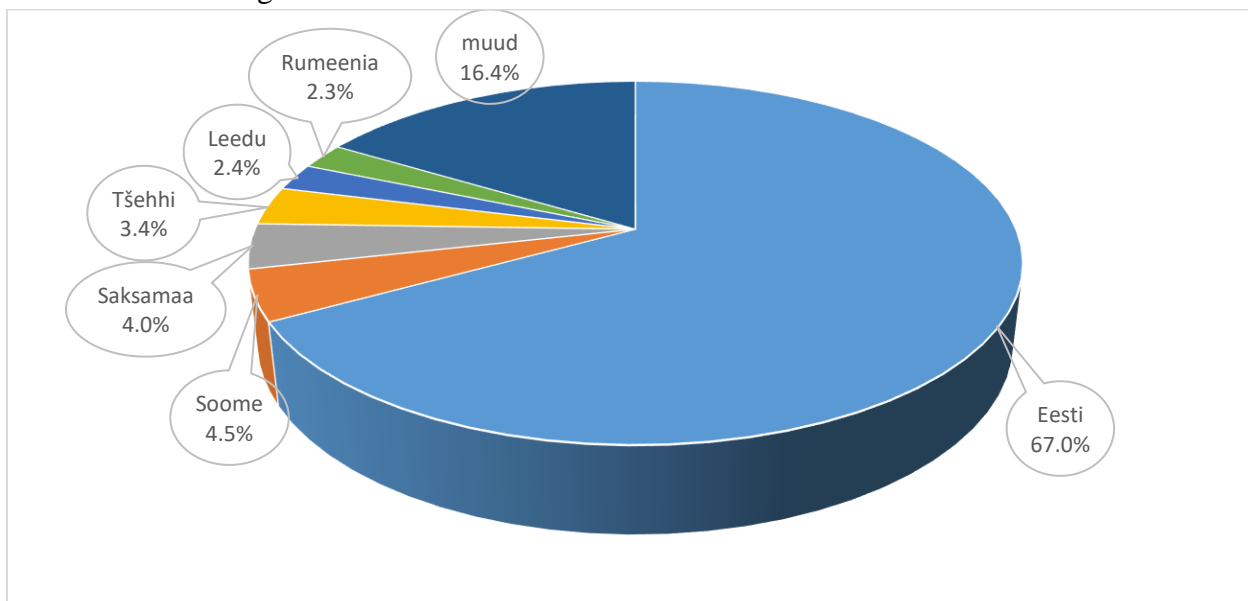
Krediidiriskina käsitletakse Aktsiaseltsis riski, et Aktsiaseltsi bilansis kajastatavad rahalised nõuded vastaspoolte vastu ei ole sissenõutavad või kaotavad oma likviidsuse. Krediidiriski juhtimise mõte on, et Aktsiaseltsi finantsseisundi aruandes kajastatud rahalised nõuded on turvalised ja vastaspoolel on suutelised rahalisi nõudeid kokkulepitud tingimustel täitma. Krediidirisk esineb Aktsiaseltsis eelkõige läbi edasikindlustuse lepingute ja likviidseid vahendeid haldavate pankade. Muud krediidiriskid on nende mahtusid arvestades väheolulised ja nende juhtimist eraldi ei käsitleta. Riski juhtimiseks kasutatav põhiline meede on hoolikas partnerite valik, määrates selged nõuded tunnustatud ja aktsepteeritavatele vastaspooltele. Samuti peab olema tagatud piisav hajutus partnerite vahel nii, et ühe partneri võimalik ootamatu makseraskus ei seaks ohtu Aktsiaseltsi jätkusuutlikku tegutsemist.

Partneriteks tohib valida pankasid, kes tegutsevad Eestis väljastatud tegevusloa alusel või Euroopa Liidus väljastatud tegevusloa alusel tegutsevate pankade Eesti tegevusloa alusel tegutsevaid filiaale. Edasikindlustuspartneriteks tohib valida edasikindlustuse teenusepakkujaid, kellele on tegevusluba väljastatud riigis, kus edasikindlustusandjate tegutsemise aluste osas kehtivad samaväärsed nõuded Euroopa Liidus edasikindlustusandjale kehtestatud nõuetega.

Geograafiliste piirkondade lõikes on krediidirisk seotud Eestiga. Täpsem ülevaade on esitatud allpool toodud diagrammis 31.12.2023 seisuga.

Ja 31.12.2022 seisuga:

Tegevusharude lõikes on risk seotud eelkõige Eesti finantssektoriga. Aktsiaseltsi rahalistest vahenditest 20,2 mln eurot hoitakse 31.12.2023 seisuga Eestis registreeritud pankades ja pangafiliaalides kas deposiidina või arvelduskontol.

Moody's pikaajalise krediidireitingu järgi jagunevad finantsvarad seisuga 31.12.2023 alljärgnevalt:

<i>tuh eurot</i>	31.12.2023	osakaal	31.12.2022	osakaal
Aa3	7 315	19%	2 077	6%
A1	1 389	4%	0	0%
A2	991	3%	920	2%
A3	3 452	9%	4 359	12%
Baa1	2 998	8%	3 919	11%
Baa2	8 332	22%	11 966	32%
Baa3	1 995	5%	4 363	12%
Reitinguta	11 910	31%	9 583	26%
KOKKU	38 382	100%	37 187	100%

Aktsiaseltsi edasikindlustusandjatest on Swiss Re Moody's reitinguga Aa3 ja Atradius Re A1. Finantsvaradest 38% oli investeeritud võlakirjadesse, mille kajastamine toimus õiglases väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi. Kõik õiglases väärtuses kajastatavatest finantsinvesteeringutest kuulusid seisuga 31.12.2023 esimesse tasemesse ehk finantsvarad, mille õiglane väärtus määratakse kasutades aktiivsetel turgudel noteeritud hindu.

31.12.2023 seisuga oli 4,1% finantsvaradest investeeritud aktsiafondidesse ning 4,6% võlakirjafondidesse. Aktsiafondidesse investeerimisega alustati 2022.a. IV kvartalis ning võlakirjafondidesse investeerimisega 2023.a. I kvartalis.

Tururisk

Tururiskina defineerib Aktsiaselts vara väärtuse muutust tulenevalt valuuta-, väärtpaberi- ja muudel turgudel toimunud tehingutest ja sündmustest. Tururisk esineb Aktsiaseltsis eelkõige investeerimistegevuse, vähesel määral ka kindlustustegevuse kaudu. Investeerimistegevuse all peetakse silmas Aktsiaseltsi käsutuses olevate rahaliste vahendite investeerimist finantsinstrumentidesse ja väärtpaberitesse eesmärgiga teenida suuremat tulu kui teenitaks raha pangakontol hoidmise eest.

Tururiskina investeerimistegevuses eristatakse intressiriski, valuutariski, aktsiariski ja kaubeldavate toorainete riski. Kindlustustegevuse jaoks võib tururiskina esineda valuutarisk.

Tururiski juhtimise aluseks on võlakirju emiteerinud ettevõtjate sektoripõhisele kuhjumisele piirangu seadmine ja aktsepteeritavale võlakirjale reitingupiiri seadmine. Tururiski maandamiseks on igale tururiski alamkategooriale seatud nõudmised ja piirangud, mida tuleb tehingute tegemisel järgida. Investeerimistegevusse on kaasatud vaid Aktsiaseltsi omavahendid ja kattevara. Edasikindlustusandjate deposiite ega muid tulevaste kulude ettemakseid pole lubatud investeerimistegevusse kaasata. Selliseid rahalisi vahendeid hoiab Aktsiaselts põhitegevusest eraldatud pangakontodel (lubatud on ainult kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused tingimusel, et hoiuseid saab lõpetada kuni ühenädalase etteteatamisega).

Intressirisk esineb Aktsiaseltsis vaid investeerimistegevuses. Aktsiaselts peab järgima konservatiivset hoiakut ning paigutama raha vaid madala riskiga instrumentidesse, mille intressimäärade käitumine on ettearvatav. Investeerimistegevuses on lubatud omavahenditele vastavat vara paigutada ainult kindla tähtajaga eurodes emiteeritud reguleeritud turul kaubeldavatesse võlakirjadesse, millele on sise-eeskirjades sätestatud tingimuste kohaselt omistatud investeerimisjärgu krediidireiting. Aktsiafondidest on lubatud investeerida vaid ESG märgisega börsil kaubeldavatesse aktsiafondidesse ja/või ESG märgisega aktiivselt juhitud aktsiafondidesse, mis on kaubeldavad EL-s asuval reguleeritud väärtpaberiturul. Aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas Aktsiaseltsi rahalistest vahenditest 53,8% arvelduskontol hoitavad vahendid ning tähtajalised hoiused. Nendel intressirisk puudub. Võlakirjadesse oli aruandeperioodi lõpu seisuga paigutatud 37,5%, aktsiafondidesse 4,1% ja võlakirjafondidesse 4,6% vahenditest.

Riskitegur	Turuväärtus 31.12.2023 (tuh eurot)	Võimalik muutus	Mõju tulemile (tuh eurot)	Mõju omakapitalile (%)
Võlakirjad	13 250	Intressimäära muutus 1%	+/-521	+/-2,5

Riskitegur	Turuväärtus 31.12.2022 (tuh eurot)	Võimalik muutus	Mõju tulemile (tuh eurot)	Mõju omakapitalile (%)
Võlakirjad	12 845	Intressimäära muutus 1%	+/-353	+/-1,8

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad vahetuskursside muutuste tõttu. Aktsiaselts pakub teenust Eesti turul ja Eesti ettevõtjatele, seetõttu on arveldusvaluutaks euro. Lühiajalist krediidikindlustust ei ole lubatud pakkuda muus valuutas kui euro. Kõik kindlustusmaksed arvutatakse vaid eurodes ja arveldatakse eurodes. Kindlustushüvitised, sh kindlustusvõtjate poolt ostjatele eurost erinevas valuutas väljastatud arvetega seotud kindlustushüvitised, arvestatakse eurodes. Sellest tulenevalt olid ka kõik finantsvarad 31.12.2023 seisuga eurodes. Aktsiaseltsi investeerimistegevuse raames on lubatud vahendeid paigutada üldjuhul ainult eurodes väljastatud instrumentidesse. Aktsiaselts aktsepteerib aktsiafondide koosseisus kaudset valuutariski (fondide kauplemisvaluuta on euro, kuid eurotsooni väliste instrumentide valuutariski maandamine ei ole nõutav).

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk, et Aktsiaselts kannab kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil või välistest sündmustest. Kahju võib olla nii varaline kui ka mittevaraline (nt maineriski realiseerumine).

Aktsiaseltsi tegevuse ulatust ja spetsiifilist valdkonda arvestades, on operatsiooniriski juhtimisel fookuses eelkõige inimliku vea tõttu rahalise kao tekkimise riski vähendamine ja vajalike infotehnoloogiliste süsteemide toimimise tagamine ja varundamine.

Operatsiooniriski juhitakse läbi korrektsete ärikontrolli sise-eeskirjade kehtestamise, mille eesmärgiks on luua toimiv sisekontrollisüsteem.

Operatsiooniriski realiseerumise juhtum esineb, kui avastatakse töötaja poolt tahtlikult või tahtmatult (töötaja lohakuse või hooletuse tõttu) tehtud viga või töötaja poolt toime pandud pettus või kui IT süsteemide rikke tõttu on kaduma läinud kriitilised andmed, samuti kui IT süsteemid ja Aktsiaseltsi tegevusruumid on kättesaamatud rohkem kui 72 tundi või kui esineb muu ette planeerimata sündmus, mis seab ohtu Aktsiaseltsi igapäevase tegevuse.

Operatsiooniriski tuvastamiseks korraldab Aktsiaseltsi juhtivanalüütik pistelisi kontrolle.

Mainerisk

Aktsiaseltsi oluliseks tegevuse aluseks on usaldus, millele tuginedes kliendid ja koostööpartnerid julgevad kasutada Aktsiaseltsi teenuseid. Usalduse tekkimise aluseks on Aktsiaseltsi tegevuse vastavus klientide ja koostööpartnerite ootustele. Selle tulemuseks on Aktsiaseltsi üldine hea maine klientide ja koostööpartnerite seas.

Maineriski juhtimisel on suurim roll erinevate tegevuste ja mõjutajate välistamisel või nende riskitaluvuse piirist välja arvamisel. Maineriski tuvastamine toimub selliste tegevuste ning sündmuste kindlaks tegemise teel, mis võivad kaasa tuua maineriski realiseerumise. Maineriski puudutavatele intsidentidele tuleb juhatuse esimehel reageerida viivitamatult ning koostada tegevuskava iga intsidendi kohta.

Kapitali juhtimine

Kapitalijuhtimise eesmärgiks on juhtida kapitali nii, et oleks tagatud Aktsiaseltsi jätkusuutlikkus ning kindlustades seeläbi kindlustusvõtjate, kreditoride ja aktsionäride huvide kaitse.

Vastavalt kindlustustegevuse seadusele on kindlustusandja kohustatud igal hetkel omama vähemalt solventsuskapitalinõude ulatuses nõuetekohaseid omavahendeid ja miinimumkapitalinõude ulatuses nõuetekohaseid põhiomavahendeid. Vastavalt seadusele peavad krediidikindlustusega tegeleva kindlustusseltsi omavahendid olema minimaalselt 4 mln eurot.

Aktsiaseltsi omakapital 31.12.2023 seisuga moodustas 20,8 mln eurot. Aktsiaseltsi solventsuspositsioon vastavalt Solventsus II reeglitele on samuti tugev ning vastab igati seaduses ning muudes regulatiivsetes dokumentides kehtestatud nõuetele.

Lisaks on vastavalt ekspordi riikliku tagamise seaduse § 14 avatud Aktsiaseltsi juures Eesti Vabariigi poolt edasikindlustaja deposiit riigi edasikindlustuse tingimustele vastavate kindlustuslepingute alusel eksporditagatistest tulenevate edasikindlustusandja kohustuste täitmiseks. Antud deposiidi saldo seisuga 31.12.2023 oli 15,0 mln eurot (vt lisa 11).

Lisa 3. Tulem investeeringutelt

	2023	2022
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi:		
Intressitulu võlakirjadelt	322 536	283 602
Kasum/kahjum võlakirjade ja aktsiate väärtuse muutusest	946 217	-1 764 571
Kasum/kahjum võlakirjade müügist	5 287	-425
Kokku	1 274 040	-1 481 394
Muud finantsvarad:		
Intressitulu deposiididelt	45 022	54 492
Intressitulu rahalt ja raha ekvivalentidelt	47 815	2 050
Kokku	92 837	56 542
Investeeringutegevuse juhtimise kulud	-70 775	-64 302
Tulem investeeringutest kokku	1 296 102	-1 489 154

Lisa 4. Muud tulud

	2023	2022
Tulud krediidiraportitest	122 959	144 603
Muu tulu	1 118	79 940
KOKKU	124 077	224 543

Lisa 5. Muud tegevuskulud

	2023	2022
Tööjõukulud	382 520	309 605
Ostetud teenused	139 935	134 801
Muud tegevuskulud	32 925	10 956
KOKKU	555 380	455 362

Lisa 6. Immateriaalne põhivara ning kasutamiseõiguse varad

Immateriaalne põhivara

	Arvuti tarkvara
Soetusmaksumus 31.12.2021	26 832
Soetamine	9 867
Soetusmaksumus 31.12.2022	36 699
Soetamine	0
Soetusmaksumus 31.12.2023	36 699
Akumuleeritud kulum 31.12.2021	26 532
Arvestatud kulum	465
Akumuleeritud kulum 31.12.2022	26 997
Arvestatud kulum	1 973
Akumuleeritud kulum 31.12.2023	28 970
Jääkmaksumus 31.12.2022	9 702
Jääkmaksumus 31.12.2023	7 729

Kasutamiseõiguse varad

	Rendipind (kontor)
Soetusmaksumus 31.12.2021	69 874
Müük	-69 874
Soetamine	68 776
Soetusmaksumus 31.12.2022	68 776
Müük	0
Soetamine	0
Soetusmaksumus 31.12.2023	68 776
Akumuleeritud kulum 31.12.2021	60 680
Arvestatud kulum	-58 388
Akumuleeritud kulum 31.12.2022	2 292
Arvestatud kulum	13 756
Akumuleeritud kulum 31.12.2023	16 048
Jääkmaksumus 31.12.2022	66 484
Jääkmaksumus 31.12.2023	52 728

Kasutamiseõiguse varadena on kajastatud bürooruumide üürimaksed rendiperioodi lõpuni aadressil Sepise tn 7. Diskontomäärana kasutati 5%.

Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekuid Aktsiaseltsil 31.12.2023 seisuga ei olnud (2022. aastal puudusid samuti kapitaliseeritud väljaminekud).

Lisa 7. Nõuded

Muud nõuded

	31.12.2023	31.12.2022
Krediidiraportite tasud	5 083	294
Muud nõuded	19 542	0
KOKKU	24 625	294

Aasta jooksul ei kantud kuludesse ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid (2022. a. ei kantud kuludesse ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid). Üle 90 päeva vanuseid nõudeid aasta lõpu seisuga ei olnud.

Viitlaekumised ja ettemakstud tulud

	31.12.2023	31.12.2022
Intresside viitlaekumine	306 467	177 996
Ettemakstud tulevaste perioodide kulu	53 223	40 166
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud kokku	359 690	218 162

Aasta jooksul ei kantud kuludesse ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid (2022. a. 1 898 eurot).

Lisa 8. Finantsinvesteeringud

Seisuga 31.12.2023 koosnesid Aktsiaseltsi finantsinvesteeringud hoiustest krediidasutustes ning võlakirjadest ja fondiosakutest, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumi/kahjumi. Investeerimisportfellis olevate võlakirjade õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Bloomberg infosüsteemist saadud aktiivse turu hinnanoteeringuid või väärtpaberiportfelli haldaja poolt antud hinnanoteeringuid. IFRS 13 sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolme taseme hulgast kuulusid Aktsiaseltsi õiglases väärtuses kajastatavad võlakirjad ja fondiosakud seisuga 31.12.2023 esimesse tasemesse ehk finantsvarad, mille õiglane väärtus määratakse kasutades aktiivsetel turgudel noteeritud hindu ning tähtajalised deposiidid teise tasemesse.

	31.12.2023	31.12.2022
Tähtajalised deposiidid (vt lisa 14)	11 850 000	11 850 000
Võlakirjad ja fondiosakud (vt lisad 14 ja 15)	16 711 181	14 118 806
Finantsinvesteeringud kokku	28 561 181	25 968 806

Lisa 9. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad arvelduskontol olevatest vahenditest pangas. 31.12.2023 ja 31.12.2022 seisuga olid kõik rahalised vahendid arvelduskontol eurodes.

	31.12.2023	31.12.2022
Raha arvelduskontol (vt lisad 14)	8 361 004	9 996 159
KOKKU	8 361 004	9 996 159

Lisa 10. Omakapital

	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	19 173 600	19 173 600
Aktsiate arv	191 736	191 736
Aktsiate nimiväärtus (eurodes)	100.00	100.00
Kohustuslik reservkapital	136 318	136 318

Vastavalt põhikirjale on Aktsiaseltsi aktsiakapitali minimaalseks suuruseks 4 793 374 eurot ja maksimaalseks suuruseks 19 173 600 eurot. Aktsiate nimiväärtuseks on 100,00 eurot. Vastavalt äriseadustikule annab aktsia aktsionärile õiguse osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja Aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses sätestatud ja põhikirjaga ettenähtud õigused.

Omakapitali reservid koosnevad kohustuslikust reservkapitalist, mis moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest. Vastavalt põhikirjale suunatakse reservkapitali igal aastal 1/20 Aktsiaseltsi puhaskasumist, kuni see moodustab 1/10 aktsiakapitalist.

Lisa 11. Riigi edasikindlustuse kahjureserv

	2023	2022
Saldo 01.01	14 816 198	14 864 755
Laekunud regressid	40 000	226 585
Kogutud kindlustusmaksed riikliku tagatisega lepingutest	70 865	222 741
Komisjonitasu riigi edasikindlustajalt	-10 630	-33 411
Tulud investeringutest	237 458	-20 971
Välja makstud kahjud	-142 528	-443 501
Saldo 31.12 (vt lisad 2 ja 18)	15 011 364	14 816 198
Varad riigi edasikindlustusest		
Varad edasikindlustusest (LRC)	-10 853	-17 336
Varad edasikindlustusest (LIC)	500 969	690 412
Kokku varad riigi edasikindlustusest (vt lisa 18)	490 116	673 076
Neto kohustus edasikindlustuse deposiidist 31.12	14 521 248	14 143 122

Riiklikest eksporditagatistest tulenevate võimalike nõuete otsese mõju maandamiseks on ekspordi riikliku tagamise seaduses ette nähtud seaduse tasandil edasikindlustusandja deposiidi loomine kindlustusandja juures, kuhu eraldatakse riigi poolt vahendid. Deposiiti kantakse riigi poolt edasikindlustatud riskidele vastav edasikindlustusmaks, millest on maha arvatud komisjonitasu, samuti deposiidi vahendite investeerimisest saadav tulu ja deposiidi arvelt täidetud kohustiste tagasinõudest võlgnikelt saadud vahendid.

Lisa 12. Kindlustus-ja edasikindlustuslepingud

(eurodes)	31.12.2023	31.12.2022
Kindlustuslepingud		
Varad edasikindlustuslepingutest	769 388	1 359 410
Kohustised kindlustuslepingutest	2 103 274	3 046 995

Lisa 13. Muud kohustised

	31.12.2023	31.12.2022
Võlad tarnijatele	30 860	50 363
Võlad töövõtjatele	104 543	31 074
Muud kohustised	40 790	264 182
Kokku	176 193	345 619
Käibemaksu kohustis	537	3 269
Tulumaksu kohustis	9 826	9 991
Sotsiaalmaksu kohustis	17 639	17 706
Kokku	28 002	30 966
Muud kohustised kindlustustegevusest kokku	204 195	376 585
Kohustused rendilepingutest	54 228	66 749
KOKKU	258 423	443 334

Lisa 14. Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus

	Bilansiline väärtus			Kokku	Õiglane väärtus			
	Laenud ja nõuded	Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande	Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses		Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
31.12.2023								
Finantsvarad								
Tähtajalised deposiidid (vt lisa 8)	11 850 000	0	0	11 850 000	-	-	-	-
Võlakirjad, aktsiad (vt lisad 8, 15)	0	16 711 181	0	16 711 181	16 711 181	0	-	16 711 181
Raha ja raha ekvivalendid (vt lisa 9)	8 361 004	0	0	8 361 004	-	-	-	-
Finantsvarad kokku	20 211 004	16 711 181	0	36 922 185	16 711 181	0	-	16 711 181
Finantskohustused								
Muud finantskohustused (vt lisad 2 ja 13)	0	0	30 861	30 861	-	-	-	-
Finantskohustused kokku	0	0	30 861	30 861	-	-	-	-
31.12.2022								
Finantsvarad								
Tähtajalised deposiidid (vt lisa 8)	11 850 000	0	0	11 850 000	-	-	-	-
Võlakirjad (vt lisad 8, 15)	0	14 118 806	0	14 118 806	14 118 806	0	-	14 118 806
Raha ja raha ekvivalendid (vt lisa 9)	9 996 159	0	0	9 996 159	-	-	-	-
Finantsvarad kokku	21 846 159	14 118 806	0	35 964 965	14 118 806	0	-	14 118 806
Finantskohustused								
Muud finantskohustused (vt lisad 2 ja 13)	0	0	50 363	50 363	-	-	-	-
Finantskohustused kokku	0	0	50 363	50 363	-	-	-	-

Kindlustuslepingutest tulenevaid kohustisi on Aktsiaseltsil 2 103 274 euro ulatuses. Kohustisena on kajastatud ka riigi edasikindlustuse deposiit, mille osas on ülevaade toodud lisa 11.

Aktsiaseltsi juhatuse hinnangul ei erine bilansis amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustiste väärtused oluliselt nende õiglasest väärtusest seisuga 31.12.2023. Nõuded klientidele ja muud nõuded ning kohustised edasikindlustuslepingutest ja muud kohustised kindlustustegevusest on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglase väärtuse juhtkonna hinnangul bilansilisest väärtusest oluliselt. Need nõuded ja kohustised ei kannu intressi.

Lisa 15. Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid

Võlakirjade, fondiosakute ja fikseeritud tulumääraga väärtpaberite jaotus krediidireitingute lõikes

	31.12.2023	Osakaal	31.12.2022	Osakaal
Aa3	3 230 850	19%	0	0%
A2	1 914 415	11%	920 167	7%
A3	1 440 620	19%	1 483 290	10%
Baa1	3 175 414	19%	3 018 930	21%
Baa2	2 182 219	13%	3 059 655	22%
Baa3	1 306 900	8%	4 362 967	31%
Reitinguta	3 460 763	21%	1 273 797	9%
Kokku	16 711 181	100%	14 118 806	100%

Võlakirjade, fondiosakute ja fikseeritud tulumääraga väärtpaberite jaotus pikkuse järgi

	31.12.2023	Osakaal	31.12.2022	Osakaal
0-5 aastat	7 414 798	44%	8 739 639	62%
üle 5 aasta	9 296 383	56%	5 379 167	38%
Kokku	16 711 181	100%	14 118 806	100%

Kuni 12 kuu lunastustähtajaga väärtpabereid on summas 496 610 eurot. Jaotuse tegemisel on lähtutud aruandekuupäeva ja lunastustähtaja vahest.

Lisa 16. Liikumised kindlustus- ja edasikindlustuslepingutes

A. Toimunud kahjude ja tuleviku väljamaksete kohustise analüüs

2023	Kohustis tuleviku väljamakseteks	Toimunud kahjude kohustis		
	Välja arvatud kahju komponent	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses hinnang	Riski-korrigeerimine	KOKKU
Algsaldo	42 268	2 572 660	252 235	2 867 163
Kindlustustulu	-1 827 206	0	0	-1 827 206
Kindlustusteenuse kulud	N/A	10 632	-4 036	6 594
Tekkinud kahjunõuded ja muud kulud	0	871 651	83 747	955 398
Muudatused tekkinud nõuetega seotud kohustustes	0	-861 021	-87 783	-948 804
Kindlustusteenuse tulem	-1 827 206	10 631	-4 036	-1 820 612
Kindlustuslepingute finantstulud või kulud	N/A	51 639	4 961	56 601
Kokku muutused koondkasumiaruandes	-1 827 206	62 270	925	-1 764 011
Rahavood	1 812 851	-893 925	-85 887	833 039
Laekunud kindlustusmaksed	1 812 851	-	-	1 812 851
Makstud hüvitised ja muud kulud	0	-893 925	-85 887	-979 813
Lõppsaldo	73 790	1 741 005	167 273	1 982 068

2022	Kohustus tuleviku väljamakseteks	Toimunud kahjude kohustus		KOKKU
	Välja arvatud kahju komponent	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses hinnang	Riski- korrigeerimine	
Algsaldo	149 305	2 743 129	248 274	3 140 708
Kindlustustulu	-2 398 186	0	0	-2 398 186
Kindlustusteenuse kulud	N/A	940 389	119 708	1 060 097
Tekkinud kahjunõuded ja muud kulud	0	1 216 555	121 533	1 338 089
Muudatused tekkinud nõuetega seotud kohustustes	0	-276 167	-1 825	-277 992
Kindlustusteenuse tulem	-2 398 186	940 389	119 708	-1 338 089
Kindlustuslepingute finantstulud või kulud	N/A	-43 465	-4 342	-47 807
Kokku muutused koondkasumiaruandes	-2 398 186	896 924	115 366	-1 385 896
Rahavood	2 407 657	-1 067 392	-106 532	1 233 633
Laekunud kindlustusmaksed	2 407 657	-	-	2 407 657
Makstud hüvitised ja muud kulud	0	-1 067 392	-106 632	-1 174 024
Lõppsald	158 777	2 572 660	257 008	2 988 445

B. Toimunud kahjude ja tuleviku väljamaksete kohustise edasikindlustuslepingute analüüs

2023	Kohustis tuleviku väljamakseteks	Toimunud kahjude kohustis		KOKKU
	Välja arvatud kahju komponent	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses hinnang	Riski-korrigeerimine	
Algsaldo	123 796	-1 230 285	-115 362	-1 221 851
Kindlustusmaksete edasikindlustustaja osa	393 935	0	0	393 935
Kindlustusteenuse kulud	N/A	67 527	16 404	83 930
Tekkinud kahjude ja kulude edasikindlustaja osa	0	-283 178	-26 783	-309 961
Muutused tekkinud nõuete varas	0	368 989	43 187	412 175
Investeeringu komponendid	14 302	-18 284	0	-3 982
NDIC - jooksev periood	49 278	-18 284	0	30 994
NDIC - makstud/LIC-le üle kantud	-34 976	0	0	-34 976
Netotulu/-kulu edasikindlustusest	408 237	67 527	16 404	492 167
Edasikindlustuslepingute finantstulud või kulud	0	-22 740	-2 151	-24 891
Kasum või kahjum edasikindlustustegevusest	408 237	44 787	14 253	467 277
Rahavood	-416 038	333 096	31 504	-51 437
Tasutud edasikindlustuse preemiad	-416 038	0	0	-416 038
Laekunud tagasimaksed	0	333 096	31 504	364 601
Lõppsaldo	152 619	-852 402	-69 605	-769 388

2022	Kohustus tuleviku väljamakseteks	Toimunud kahjude kohustus		KOKKU
	Välja arvatud kahju komponent	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses hinnang	Riski- korrigeerimine	
Algsaldo	-84 289	-1 366 010	-123 783	-1 574 081
Kindlustusmaksete edasikindlustustaja osa	772 820	0	0	772 820
Kindlustusteenuse kulud	N/A	-415 058	-48 595	-463 653
Tekkinud kahjude ja kulude edasikindlustustaja osa	0	-515 237	-51 130	-566 367
Muutused tekkinud nõuete varas	0	144 188	2 535	146 722
Investeeringu komponendid	0	-44 009	0	-3 258
NDIC - jooksev periood	0	0	0	30 994
NDIC - makstud/LIC-le üle kantud	0	0	0	-34 976
Netotulu/-kulu edasikindlustusest	0	-415 058	-48 595	-43 653
Edasikindlustuslepingute finantstulud või kulud	0	21 600	2 143	23 743
Kasum või kahjum edasikindlustustegevusest	0	-393 459	-46 452	-439 910
Rahavood	0	529 208	52 516	581 724
Tasutud edasikindlustuse preemiad	-757 297	0	0	-757 297
Laekunud tagasimaksed	0	529 208	52 516	581 724
Lõppsaldo	-28 015	-1 230 261	-117 718	-1 375 994

Lisa 17. Tingimuslikud kohustised

Tulumaksukohustus

	31.12.2023	31.12.2022
Tulumaksukohustus	294 022	18 199
Kokku tulumaksukohustus	294 022	18 199

Aktsiaseltsi jaotamata kasum seisuga 31.12.2023 moodustas 1 470 108 eurot (31.12.2022 korrigeeritud 19 315 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasnedagi kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 294 022 eurot (31.12.2022 korrigeeritud 3 863 eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 1 176 086 eurot (31.12.2022 korrigeeritud 15 452 eurot).

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse:

1. Aktsiaseltsi aktsionäre (vt ühingujuhtimise aruanne)
2. Juhatuse ja nõukogu liikmeid
3. Eespoolt loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid
4. Riigiettevõtteid

Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega

Juhatuse liikmetele makstud tasud koos sotsiaalmaksuga on aruandeperioodil 162,0 tuhat eurot. Nõukogu liikmete tasud koos sotsiaalmaksuga moodustasid 32,5 tuhat eurot.

Juhatuse liikmete tasustamine lähtub Aktsiaseltsi huvidest pikaajalises perspektiivis. Juhatuse liikmete tasu koosneb fikseeritud tasust, mille määrab nõukogu ja tulemustasust, mida makstakse kokkulepitud majandustulemuste ja pikaajaliste eesmärkide saavutamise eest. Eesmärgid on nii kvalitatiivsed (klientide rahulolu, teenuste turule toomine, riskide hajutatus vms) kui ka konkreetsete majandusnäitajatega seotud (kasumlikkus, madal kahjus, tegevuskulude tase vms). Tulemustasusid ei või siduda lühiajaliste eesmärkidega ja kõrgendatud riskide võtmisega. Tulemustasu arvestatakse bruto kuutasu kordsetes.

Juhatuse liikme tagasi kutsumisel Aktsiaseltsi algatusel enne juhatuse liikme volituse lõppemist, võib juhatuse liikmele maksta kompensatsioon kuni kolme kuupalga ulatuses.

Muud tehingud seotud osapooltega.

Aktsiaselts on aruandeperioodil ostanud teenuseid seotud osapooltelt alljärgnevalt:

Ostetud teenused	2023	2022
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA (aktsionär)	84 166	78 793
Rahandusministeerium	0	50
Riigiettevõtted	93	1 655
KOKKU	84 259	80 498

Riigi edasikindlustuse deposiidi kohta ülevaade lisa 1 punktis 10 ning lisa 11.

Nõuded ja kohustised aruandeperioodil tehtud tehingutest seisuga 31.12.2023 olid alljärgnevad:

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded		
Eesti Vabariik (aktsionär) (vt lisa 9)	490 102	671 698
KOKKU	490 116	671 698
	31.12.2023	31.12.2022
Kohustised		
Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA (aktsionär)	8 665	7 491
Eesti Vabariik (aktsionär) (vt lisa 13)	14 773 906	14 816 198
Riigiettevõtted	0	12
Juhatuse liikmed	27 691	2 556
KOKKU	14 810 262	14 826 257

Juhatuselise liikmete allkirjad 2023. a majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud Aktsiaseltsi 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Signe Rähesoo	juhatuse esimees	<i>/allkirjastatud digitaalselt/</i>	21.03.2023
Katrin Savi	juhatuse liige	<i>/allkirjastatud digitaalselt/</i>	21.03.2023

Kasumi jaotamise ettepanek

Aktsiaselts KredEx Krediidikindlustus jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2023 oli 1 470 108 eurot, millest 2023. aasta puhaskasum moodustas 1 450 793 eurot.

Juhatus teeb ettepaneku jätta jaotamata kasum jaotamata.

Tegevusalade loetelu

AS KredEx Krediidikindlustus müügitulu jagunes vastavalt EMTAK klassifikaatoritele alljärgnevalt:

<i>Eurodes</i>	2023	2022
Kahjukindlustus (EMTAK kood 65121)	1 827 206	2 398 183
KOKKU	1 827 206	2 398 183

Audiitoriaruanne